ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԵՐՄԱՆԵՐԵՆԻ ԾՐԱԳԻՐ ԵՎ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

Բացատրագիր

Սույն ձեռնարկը նախատեսված է միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների գերմաներեն լեզվի դասավանդման համար: Այն իր մեջ ներառում է.

- սույն բացատրագիրը,
- գերմաներենի դասավանդման առանձնահատկությունները միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում
- միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունների գերմաներենի ծրագիր
- մեթոդական ուղեցույց
- դասի պլան
- դասի պլանավորման նմուշ-օրինակ
- թեստի նմուշ-օրինակ
- գրականության ցանկ

Ծրագրում տեղ գտած թեմատիկան և լեզվական նյութերը ընտրված են այնպես, որ ապահովվեն կրթության շարունակականությունը, ինչպես նաև՝ բավարարեն միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կրթական նպատակներին: Դրանք բավարար հիմք կստեղծեն սովորողների համար կիրառելու լեզուն խոսքային գործունեության տեսակների (լսել, կարդալ, խոսել և գրել) միջոցով: Դրանք նաև թույլ կտան սովորողներին հաղորդակցվել գերմանախոս մասնագետների հետ՝ հնարավորինս ներկայացնելով իրենց, իրենց մասնագիտությունը, մասնագիտական գիտելիքներն ու կարողությունները և ստանալ իրենց հետաքրքրող տեղեկատվությունը խոսակցից:

Այսօր գերմաներեն լեզվի դասավանդման կարևոր նպատակներից մեկն այն է, որ ուսանողը կարողանա կարդալ և հասկանալ իր մասնագիտությանը վերաբերող գրականություն, և այն կիրառել գործնականում, գրել գործնական գրություններ, բանավոր հաղորդակցվել:

Սույն ծրագիրը և մեթոդական ուղեցույցը նախատեսված է միջին մասնագիտական կրթության բնագավառում աշխատող դասախոսների համար՝ մշակելու գերմաներենի օրացուցաթեմատիկ պլանը՝ նախատեսված 72 ժամի համար:

Գերմաներենի դասավանդման առանձնահատկությունները միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում

Ինչպես ամբողջ աշխարհում, այնպես էլ Հայաստանում օտար լեզվի ուսուցումը միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում նպատակաուղղված է բազային գիտելիքների կիրառման և հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը, որը հնարավորություն է տալիս ուսանողներին շփվելու իրենց հավասար գործընկերների հետ, կատարել մտքերի փոխանակում մասնագիտական հարցերի շուրջ: Հաղորդակցական կարողությունները (ունկնդրել, խոսել, կարդալ և գրել) ծառայում են նաև որպես միջոց՝ գիտելիքների տարբեր բնագավառներից տեղեկություններ քաղելու համար:

Գերմաներենով շփվելու, ինչպես նաև հաղորդակցական մասնագիտական որոշակի խնդիրներ լուծելու համար անհրաժեշտ է յուրացնել տարաբնույթ և տվյալ մասնագիտական դաշտին բնորոշ խոսքային նմուշներ, երկխոսություններ և մենախոսություններ: Մասնագիտական կրթության բնագավառում գերմաներենի ուսուցումը զուգակցվում է մասնագիտական բառապաշարի ուսուցմամբ՝ յուրաքանչյուր թեմայի վերջում ըստ դասավանդողի հայեցողության ընտրելով համապատասխան տեքստ, երկխոսություն կամ իրադրային խոսքային նմուշներ: Այս մոտեցումը լրացուցիչ հետաքրքրություն կառաջացնի լեզուն ուսումնասիրելու համար, քանի որ այն առավել նպատակաուղղված բնույթ ունի և նպաստում է մասնագիտական գիտելիքների ու կարողությունների զարգացմանը: Մասնագիտական գերմաներենի ուսուցումը կազմված է 3 բաղկացուցիչ մասերից.

- լեզու, որը ներառում է քերականական կառուցվածքներ, բառապաշար, խոսքային նմուշներ,
- ուսումնառություն, որը ենթադրում է միջանձնային փոխհարաբերություններ, ուսումնառության տարբեր ոճեր,
- ուսուցման ինտերակտիվ և համագործակցային մեթոդներ:

Գերմաներենի ուսուցումը պետք է սկսվի գիտելիքների յուրացումից, առանձին խոսքային գործողությունների մշակումից մինչև խոսքային ամբողջական գործունեություն ինչպես առօրյա, այնպես էլ մասնագիտական թեմաներով քննարկումների, բանավեճերի:

Միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունների գերմաներենի ծրագիր

Ծրագրի ավարտին սովորողը կունենա ստորև նշված գիտելիքներն ու կարողությունները

1. Գիտելիքների համակարգ

Ուղղախոսություն, ուղղագրություն,

- Կարողանա հնչյունագրության օգնությամբ ճիշտ կարդալ նոր, անծանոթ բառերը,
- իմանա յուրացրած բառապաշարի ճիշտ արտասանության և նախադասությունների տրամաբանական շեշտադրման կանոնները և դերը:

Քերականություն

- Իմանա քերականական հիմնական կանոնները:

Բառապաշար

- Ունենա հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բառապաշար՝ 1000 միավոր, որից 500-ը լինի մասնագիտական բառապաշարային միավոր, ինչպես նաև՝ լեզվակիր երկրի մշակույթն արտացոլող բառապաշար,
- կարողանա օգտագործել երկլեզու բառարաններ,
- ունենա բավականաչափ բառապաշար առօրյա կյանքի տարբեր իրադրություններում և մասնագիտական դաշտում հաղորդակցվելու և տեքստերն ընկալելու համար:

Գերմանիային և գերմանախոս երկրների մշակույթին վերաբերող գիտելիքներ

- իմանա էական տեղեկություններ ուսումնասիրվող լեզվի երկրի մասին,
- իմանա աշխարհագրական հիմնական տվյալներ,
- իմանա ուսումնասիրվող լեզվի պատմության, մշակույթի ականավոր դեմքերի մասին,
- իմանա էական տեղեկություններ իր մասնագիտության, այդ բնագավառում հայտնի մարդկանց մասին:

Կարողություններ և հմտություններ

Ունկնդրել/լսել

Անհրաժեշտ է սովորողների մոտ զարգացնել ընկալելու երեք տիպի հմտություններ.

- Հիմնական իմաստի ընկալում,
- Անհրաժեշտ տեղեկատվության առանձնացում,
- Լիակատար ընկալում (մանրամասների ընկալում):

Ինչպես նաև՝

- o լսելով հնարավորինս կռահի անծանոթ բառերի իմաստները՝ համեմատական անցկացնելով մայրենի կամ այլ օտար լեզվի նմանության միջև,
- o լսելով առանձնացնի իրեն համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,
- o լսելով բանավոր, տեսագրված և կամ ձայնագրված տեքստը՝ կարողանա առանձնացնել գլխավոր միտքը:

Խոսել

Սովորողը պետք է կարողանա.

- o որոշակի ծանոթ և ոչ բարդ իրավիճակներում կազմել մի քանի պարզ, բայց ճիշտ ու կապակցված նախադասություն,
- o նախապես պատրաստվածության դեպքում արտահայտել կուռ, կապակցված և ճիշտ կազմած խոսք (5-10 նախադասություն),
- o լսածն ու տեսածը պատմելիս տարբերակել գլխավորը՝ երկրորդականից,
- o վարել փոքրիկ երկխոսություն-հարցազրույց՝ (կարճ և պարզ կազմված նախադասություններով) հնարավորինս պահելով խոսքային վարքի կանոնները,
- o հեռախոսային զրույց վարել՝ օգտագործելով կայուն բառակապակցություններ, լեզվական միջոցներ և ռեպլիկներ,
- o կարճ պարզ երկխոսություն վարել մասնագիտական թեմաներով՝ օգտագործելով մասնագիտական բառապաշար:

Ընթերցել

Անհրաժեշտ է սովորողների մոտ ձևավորել ընթերցանության երեք տիպի հմտություններ:

- Հիմնական բովանդակության ընկալում
- Անհրաժեշտ տեղեկատվության առանձնացում
- Լրիվ ընկալում

ինչպես նաև՝

Կարողանա.

- ճիշտ արտասանությամբ կարդալ ցանկացած նոր և անծանոթ բառ, առանձին նախադասություններ, հատվածներ,
- բառարանի օգնությամբ կարդալ և հասկանալ ոչ շատ բարդ մակարդակի գեղարվեստական ադապտացված գրականություն,
- կարդա և հասկանա պարզ և ոչ շատ ծավալուն նամակներ,
- կարդա և հասկանա մասնագիտական տեքստեր, նամակներ, գրություններ, սարքավորումների տեխնիկական անձնագրեր:

Գրել

Սովորողը պետք է կարողանա.

- գրել համառոտ ինքնակենսագրություն (CV)՝ ընդգրկելով տեղեկություններ քաղաքացիության, սեռի, հետաքրքրությունների մասին,
- գրել տարբեր բնույթի նամակներ՝ (սովորական, էլեկտրոնային) ոճական ճիշտ դրսևորումներով,
- նկարագրել որևէ անձ կամ երևույթ,
- կազմել մասնագիտական պարզ գրություն՝ արտահայտելով սեփական կարծիքը,
- գրել գործնական գրություններ, դիմում, հայց, հայտ ,երաշխավորագիր և այլն:

Միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունների գերմաներենի թեմատիկ պլանավորում

NN	Թեմա	Կարողություններ և հմտություններ	Ժամ
1.	Ընտանիք և անձնական հարաբերություններ • տեսք և անհատականություն • ծնողներ և երեխաներ • ընտանիք և ընկերներ	Ունկնդրել. կարողանա • հասկանալ թեմային համապատասխան մենախոսությունների, երկխոսությունների, հարցազրույցների, կարճ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը • հասկանա խոսողի վերաբերմունքը ներկայացվող տեղեկատվության վերաբերյալ Ընթերցել. կարողանա • հասկանալ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը • առանձնացնել իրեն անհրաժեշտ տեղեկատվությունը • կարդալ և հասկանալ տեքստի առանձին հատվածների միջև եղած իմաստային կապը խոսել. կարողանա • խոսել ընտանիքի անդամների, նրանց բնավորության գծերի, տանը ունեցած պարտականությունների մասին • խոսել ընկերների, նրանց նախասիրությունների մասին,	6

		բնութագրել, համեմատել • խոսել սեփական և հարցնել խոսակցի ծրագրերի մասին **գրել.** **կարողանա** • կարողանա մի քանի նախադասությամբ պատմել ընտանիքի, ընկերների և հարազատների մասին • կարողանա նկարագրել մարդկանց, բնութագրել, համեմատել	
2.	**Կրթություն և մասնագիտություն** o ցանկալի մասնագիտություններ o մասնագիտության ընտրություն o աշխատատեղի փնտրում o ինքնակենսագրություն	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ մասնագիտությունների վերաբերող տեքստերի հիմնական բովանդակությունը, հարցազրույցների, հայտարարությունների անհրաժեշտ տեղեկատվությունը • ունկնդրած տեքստերում հասկանալ և առանձնացնել գործող անձանց անունները, գործողության ժամանակը, տեղն ու վայրը **Ընթերցել.** **կարողանա** • հասկանալ մասնագիտություններին վերաբերող անծանոթ տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունը և ներկայացնել հիմնական տեղեկատվությունը **խոսել.** **կարողանա**	8

		• կարողանա մի քանի նախադասությամբ խոսել իր մասնագիտության մասին • համեմատել • որոշում կայացնել **գրել.** **կարողանա** • գրել համառոտ տեքստ նախասիրությունների և մասնագիտության վերաբերյալ • ինքնակենսագրություն • դիմում	
3	**Առօրյա և սնունդ** o պայմանավորվածություն o հրավերք o խնջույքների կազմակերպում o բաղադրատոմսեր o ինչ՞ են ուտում գերմանացիները հաճույքով	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային համապատասխան զրույցների, կարճ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը, դուրս բերել իրեն հետաքրքրող տեղեկատվությունը **Ընթերցել.** **կարողանա** • կարդալ առօրյային վերաբերող տեքստեր և հասկանա հիմնական բովանդակությունը • հասկանալ բաղադրատոմսերի բովանդակությունը **խոսել**	6

		կարողանա • ներկայցնել սիրված ուտեստի բաղադրատոմսը • նկարագրել գերմանացիների խոհանոցը • վարել երկխոսություններ այդ թեմաներով **գրել.** **կարողանա** • գրել հրավիրատոմս • կազմել ճաշացանկ • գրել կապակցված տեքստ՝ նկարագրելով մարդկանց առօրյան	
4.	**Ազատ ժամանակ և սպորտ** o սպորտաձևեր o նախասիրություններ o մարմին և առողջություն	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային համապատասխան զրույցների, կարճ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը • առանձնացնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը և մանրամասնությունները **Ընթերցել.** **կարողանա** • կարդալ սպորտին և նախասիրություններին վերաբերող տեքստեր և հասկանալ հիմնական բովանդակությունը • առանձնացնել իրեն անհրաժեշտ տեղեկատվությունը **խոսել**	**4**

		կարողանա • խոսել ճաշակի և նախասիրությունների մասին • խոսել ամառային և ձմեռային սպորտաձևերի մասին • ներկայացնել սիրած սպորտաձևը և մարզիկին **գրել.** **կարողանա** • նկարագրել իր նախասիրությունները • նկարագրել որևէ մարզիկի և մարզաձև	
5.	**Բնություն և շրջակա միջավայր** o Եղանակ o բնության պահպանություն	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային համապատասխան զրույցների, կարճ տեքստերի հիմնական բովանդակությունը, դուրս բերել իրեն հետաքրքրող տեղեկատվությունը **Ընթերցել.** **կարողանա** • կարդալ բնությանը և եղանակին վերաբերող տեքստեր և հասկանալ հիմնական բովանդակությունը • փնտրել և գտնել անհրաժեշտ տեղեկատվություններ բնության պահպանության վերաբերյալ **խոսել** **կարողանա**	**4**

		• խոսել եղանակի մասին • նկարագրել եղանակը • խոսել բնության պահպանության և դրա անհրաժեշտության մասին **գրել.** **կարողանա** • գրել կապակցված տեքստ՝ նկարագրելով եղանակը և բնության պահպանությունը	
6.	**Գնումներ** o հարմարավետ գնումներ o զգեստ o մթերք o բնակարանի գնում, վարձակալում o գովազդ	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային համապատասխան կարճ տեքստերի, մենախոսությունների, երկխոսությունների, հարցազրույցների հիմնական բովանդակությունը, բնակարանների առք և վաճառքի հետ կապված հայտարարությունների, գովազդների բովանդակությունը **Ընթերցել.** **կարողանա** • կարդալ և հասկանալ գնումների, շենքային վարձակալությանը վերաբերող կարճ տեքստեր • հասկանալ գովազդների և հայտարարությունների հիմնական բովանդակությունը և մանրամասները **խոսել**	6

		կարողանա • վարել երկխոսություններ տրված թեմաների շուրջ • խոսել հարմարավետ գնումների մասին • խոսել նորաձևության մասին • մի քանի նախադասությամբ ներկայացնել շենքի վարձակալմանը, գնմանը վերաբերող տեղեկություն **գրել.** **կարողանա** • մի քանի նախադասության սահմաններում նկարագրել բնակարանը, նորաձևության նմուշը • գրել գովազդ • գրել աշարժ գույքի վաճառքի և վարձակալության հայտարարություն	
7.	**Գերմանիա և գերմանախոս երկրներ** o համառոտ աշխարհագրական և պատմական տեղեկություններ o տեսարժան վայրեր	**Ուինկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ Գերմանիայի և գերմանախոս երկրներին վերաբերող կարճ տեքստեր, երկխոսություններ • առանձնացնել աշխարագրական և պատմական տեղեկատվությունը	**6**

	o տվյալ մասնագիտությունը Գերմանիայում o մշակույթ o հանրաճանաչ մարդիկ	**Ընթերցել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային վերաբերող կարճ տեքստերի բովանդակությունը՝ մշակույթի առանձնահատկությունները, պատմական և աշխարհագրական տեղեկությունները • առանձնացնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը **խոսել** **կարողանա** • վարել երկխոսություն վերը նշված թեմաներով, ներկայացնել գերմանախոս երկրները • խոսել սովորույթների և ավանդույթների մասին • ներկայացնել հանրաճանաչ մարդկանց **գրել.** **կարողանա** • գրել կապակցված տեքստ՝ նկարագրելով հանրաճանաչ մարդկանց, սովորույթներ, վայրեր	
8.	**Հայաստան** o համառոտ աշխարհագրական և պատմական տեղեկություններ o տեսարժան վայրեր	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ Հայաստանին վերաբերող կարճ տեքստեր, երկխոսություններ • առանձնացնել աշխարագրական և պատմական	**6**

	o կրթական համակարգ	տեղեկատվությունը **Ընթերցել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային վերաբերող կարճ տեքստերի բովանդակությունը՝ մշակույթի առանձնահատկությունները, պատմական և աշխարհագրական տեղեկությունները • առանձնացնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը **խոսել** **կարողանա** • վարել երկխոսություն վերը նշված թեմաներով, ներկայացնել Հայաստանը • խոսել սովորույթների և ավանդույթների մասին • ներկայացնել հանրաճանաչ մարդկանց **գրել.** **կարողանա** • գրել կապակցված տեքստ՝ նկարագրելով հանրաճանաչ մարդկանց, սովորույթներ, վայրեր	
9	**Տոներ և արձակուրդներ** o ազգային տոներ o ավանդույթներ և սովորույթներ o ճանապարհորդություն	**Ունկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային վերաբերվող կարճ տեքստեր • առանձնացնել ազգային տոներին, ավանդույթներին,	6

	o տրանսպորտային միջոցներ	սովորույթներին վերաբերվող տեղեկատվությունը **Ընթերցել.** **կարողանա** • հասկանալ տրանսպորտային միջոցների, հայտարարությունների, չվացուցակների հիմնական բովանդակությունը • ազգային տոներին վերաբերվող կարճ տեքստեր, պարզ, հանրամատչելի նյութեր • առանձնացնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը **խոսել** **կարողանա** • ներկայացնել որևէ ազգային տոն • համեմատել • վարել երկխոսություն տրանսպորտային միջոցների և ճանապարհորդության վերաբերյալ **գրել.** **կարողանա** • գրել կապակցված տեքստ՝ ազգային տոների և ճանապարհորդության վերաբերյալ /5-7/ նախադասության սահմաններում	
10	**Ձանգվածային լրատվական միջոցներ**	**Ունկնդրել.** **կարողանա**	**6**

	o հեռուստատեսություն o ռադիո o համակարգիչ, ինտերնետ o թերթեր, ամսագրեր, գրքեր	• հասկանալ երկխոսություններ համկարգչի, ինտերնետի, հեռուստատեսության, այլ լրատվամիջոցների վերաբերյալ • առանձնացնել գլխավոր տեղեկատվությունը երկրորդականից **Ընթերցել.** **կարողանա** • հասկանալ թերթերի, ամսագրերի կարճ տեքստերի բովանդակությունը • ինտրնետում կարդալ և հասկանալ պարզ նամակներ **խոսել** **կարողանա** • մի քանի նախադասության սահմաններում ներկայացնել իր նախընտրած հեռուստածրագիրը • խոսել նախընտրած ամսագրի, թերթի և գրքի մասին **գրել.** **կարողանա** • գրել կապակցված տեքստ՝ նկարագրելով որևէ լրատվամիջոց / ռադիո, թերթ, ամսագիր, հեռուստատեսություն	
11	**Ժամանակակից երիտասարդություն** o ազատ ժամանակի տնօրինում	**Ուինկնդրել.** **կարողանա** • հասկանալ թեմային և ենթաթեմաներին համապատասխան կարճ	**4**

	o երաժշտություն,դիսկոտեկներ o կինո, թատրոն	տեքստերի, երկխոսությունների, հարցազրույցների հիմնական բովանդակությունը • առանձնացնել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը **Ընթերցել.** **կարողանա** • հասկանալ երաժշտության, կինոյին, թատրոնին վերաբերող կարճ տեքստերի բովանդակությունը **խոսել** **կարողանա** • վարել երկխոսություն վերը նշված թեմաներով • ներկայացնել իր մտքերը ժամանակակից երիտասարդության, նրա խնդիրների, ազատ ժամանակի տնօրինման մասին **գրել.** **կարողանա** • նկարագրել իր նախընտրած դիսկոտեկը կամ ակումբը	
12	**Մասնագիտական բառապաշարի հարստացում**	Որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ յուրաքանչյուր մասնագիտությանը համապատասխան	**10**

Ծրագրի մեթոդական ուղեցույց

Այս ծրագիրը նպատակ ունի համապատասխան թեմաների օգնությամբ ուսանողների համար հնարավորություն ստեղծել զարգացնելու գրավոր և բանավոր խոսքը: Ծրագիրը կազմելիս նկատի է առնվել, որ ուսանողը պետք է սովորի և կիրառի լեզուն որպես հաղորդակցման և տեղեկատվություն ստանալու միջոց: Ծրագրում ընդգրկված է 12 թեմա 62 ժամի համար, մնացած 10-ը հատկացված է մասնագիտական բառապաշարի հարստացմանը: Թեմաների ընտրության ժամանակ հաշվի են առնվել ուսանողների մինչև այժմ ձեռք բերած գիտելիքները, նրանց տարիքային առանձնահատկությունները, հետաքրքրությունները:

Գերմաներենի դասն ավելի արդյունավետ և գործնական դարձնելու նպատակով անհրաժեշտ է աշխատանքներ տանել հետևյալ կարողությունների և հմտությունների զարգացման ուղղությամբ.

- ունկնդրում,
- բանավոր հաղորդակցում (խոսել),
- ընթերցանություն,
- գրավոր խոսք:

Բանավոր հաղորդակցումը խոսքային գործունեության կարևոր տեսակներից մեկն է: Սովորողները պետք է կարողանան հասկանալ առօրյա իրադրությունները և ակտիվ մասնակցել առօրյա թեմաների շուրջ երկխոսություններին:

Բանավոր հաղորդակցման ձևերից մեկը մենախոսությունն է: Մենախոսությունը նկարագրություն է, հաղորդում լսածի կամ կարդացածի մասին, վերաբերմունք հաղորդվող տեղեկության նկատմամբ: Մենախոսության ձևակերպումը ստեղծագործական աշխատանք է. այն վարելու կարողություններն ու հմտությունները ձևավորվում են նախ բառային, ապա խոսքային վարժությունների կատարմամբ: Այս վարժություններն ունեն հաղորդակցական ուղղվածություն, նրանց նպատակն օտար լեզուն որպես հաղորդակցման միջոց օգտագործելն է: Բանավոր հաղորդակցման մյուս ձևը երկխոսությունն է: Երկխոսության նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել համապատասխան թեմայի շուրջ զրույց վարել: Երկխոսության ուսուցման մեջ մեծ նշանակություն ունի դերային խաղը:

Ունկնդրելը դիտարկվում է որպես գերմաներենի ուսուցման նպատակներից մեկը: Այն ենթադրում է մի շարք հիմնական կարողությունների սարգացում. ընկալել և հասկանալ ունկնդրած տեքստի հիմնական բովանդակությունը, դուրս բերել իրեն

անհրաժեշտ կամ հետաքրքրող տեղեկատվությունը, հասկանալ և ամբողջապես ըմբռնել բովանդակության մանրամասները:

Գրելը որպես խոսքային գործունեության ինքնուրույն տեսակ՝ մտքերի գրավոր ձևակերպումն ու արտահայտումն է:

Գրավոր աշխատանքը նպատակ ունի ամրապնդելու կամ ստուգելու արդեն ուսումնասիրված նյութը: Սա նշանակում է, որ գրավոր աշխատանքները պետք է լինեն ոչ թե պատահական, այլ խիստ նպատակային և թեմատիկ:

Ընթերցանությունը, որպես խոսքային գործունեության տեսակ, ունի իր հաղորդակցական խնդիրը. այն տեղեկատվություն ստանալու աղբյուր է և ենթադրում է առնվազն մի շարք հիմնական կարողություններ :

- *Հիմնական բովանդակության ընկալում*: Կարելի է օգտագործել կարճ պատմվածքներ, հատվածներ ադապտացված գեղարվեստական գրականությունից, կարճ տեքստեր, մատչելի հոդվածներ թերթերից և ամսագրերից, հայտարարություններ, գովազդային հոլովակներ, ճանապարհորդական ուղեցույցներ:
- *Անհրաժեշտ տեղեկատվության առանձնացում:* Կարելի է օգտագործել հոդվածներ թերթերից և ամսագրերից, հայտարարություններ, գովազդներ, ճանապարհորդական ուղեցույցներ:
- *Լրիվ ընկալում:* Կարելի է օգտագործել հատվածներ գեղարվեստական գրականությունից, հոդվածներ թերթերից և ամսագրերից, գիտահանրամատչելի տեքստեր:

Լեզվական կարողությունները ձևավորվում են հնչունաբանության, բառապաշարի և քերականության զարգացման օգնությամբ: Հնչյունաբանության նպատակն արտասանական հմտությունների ձևավորումն է: Արտասանական հմտությունները խոսելու, ունկնդրելու և ընթերցանության մաս են կազմում: Գրավոր և բանավոր խոսքը զարգացնելու համար սովորողները պետք է տիրապետեն արտասանական հմտություններին:

Բառապաշարի հարստացման հիմնական աղբյուրը տեքստն է: Բառապաշարի ներմուծմանն ու ընդարձակմանն է ծառայում երկրագիտական գիտելիքների հաղորդումը:

Քերականությունը դիտարկվում է որպես միջոց ճիշտ հաղորդակցումն ապահովելու համար:

Ստորև տրվում է անհրաժեշտ քերականական նյութ, որին սակայն առանձին դասաժամ չի նախատեսված:

Քերականական նյութը	ուսուցման/ուսումնառության նպատակը
1. Das Substantiv: Die Deklination der Substantive, die SonderfՊlle.Գոյականի ուժեղ, թույլ, իգական հոլովումներ, հոլովման հատուկ խումբ: Pluralbildung der Substantive: /կրկնողություն/Singulariatantum,Pluraliatantum. Գոյականի հոգնակի թիվը. միայն եզակի և միայն հոգնակի թվով օգտագործվող գոյականներ;	Կարողանալ տարբերակել գոյականի հոլովը և հոլովումը,գրավոր և բանավոր խոսքում կարողանալ կիրառել գոյականը անհրաժեշտ հոլովում: Ճիշտ օգտագործել գոյականը հոգնակի թվում:
2. Gebrauch des Artikels.Հոդի կիրառման բոլոր դեպքերը:	Կարողանալ խոսքում կիրառել որոշյալ և անորոշ հոդը, գոյականը կիրառել առանց հոդի:
3. Das Adjektiv. Steigerungsstufen der Adjektive.Die Deklination der Adjektive.հեմատության աստիճանները / նաև բացառությունները/;Ածականի հոլովումը և հոլովման բոլոր դեպքերը:	Իմանալ և խոսքի տարբեր ձևերում կարողանալ կիրառել ածականը ճիշտ հոլովով , կարողանալ համեմատություն կատարել և օգտագործել համեմատության աստիճանը ճիշտ հոլովով:
4.Das Adverb.Մակբայեր / հատկապես ձևի, ժամանակի , տեղի, չափ ու քանակի/.	Տարբերակել ժամանակ, ձև, տեղ ցույց տվող մակբայերը, կարողանալ դրանք կիրառել նախադասության մեջ:
5. Das Pronomen.Դերանուն: Հարաբերական դերանուններ: Անդրադարձ sich դերանունը,նրա տեղը նախադասության մեջ:	Կարողանալ ընտրել և խոսքում/ բարդ նախադասության մեջ / կիրառել համապատասխան հարաբերական և հարցական դերանունը;Կարողանալ ճիշտ հոլովում և նախադասության մեջ ճիշտ տեղում օգտագործել անդրադարձ դերանունը:
6. Das Verb.Infinitiv I,II . Partizip I,II , Alle Zeitformen des Passivs. Բայի անվանական ձևերը,ենթակայական և հարակատար դերբայներ: Կրկնել սահմանական եղանակի բոլոր ժամանակաձևերը/ նաև կրավորական սեռի ներկա և անցյալ ձևերը/: Կրավորական սեռի անցյալ և ապառնի ժամանակաձևերի կազմությունը: Եղանակավորող բայեր /նաև lassen,wissen/ Infinitiv PrՊsens Passiv mit Modalverben. Konjunktiv (hՊtte,wՊre ձևերը) Rektion derVerben.	Կարողանալ տարբերակել և ճիշտ օգտագործել սահմանական եղանակի բոլոր ժամանակաձևերը,տարբերակել և ճիշտ կիրառել եղանակավորող բայերը և նրանցով կառուցվածքները,Կարողանալ ճանաչել և օգտագործել կրավորական սեռի ժամանակաձևերը, դիմավոր և անդեմ ձևերը, ճանաչել և օգտագործել բայերը ըղձական եղանակով: Բանավոր և գրավոր խոսքում կիրառել դերբայական դարձվածները, բայերի խնդրառությունը:
7. Die ZahlwՓrter Թվականներ.	Կարողանալ կիրառել քանակական, դասական թվականները, կոտորակները:

Die Syntax Շարահյուսություն. 1. Բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններ: Satzreihe und Satzgefƀge. Որոշիչ երկրորդական նախադասություն: Attributsatz. Պայմանի պարագա երկրորդական նախադասություն /նաև անիրական/: Bedingungsatz. Հետևանքի պարագա երկրորդական նախադասություն:Konsekutivsatz. Նպատակի պարագա երկրորդական նախադասություն:Finalsatz. 2. Ուրիշի ուղղակի և անուղղակի խոսք; Direkte und indirekte Rede.	Իմանալ, կարողանալ տարբերակել և կիրառել բարդ և երկրորդական նախադասությունները, ընտրել համապատասխան շաղկապը: Կարողանալ կատարել ուրիշի ուղղակի և անուղղակի խոսքի փոխակերպում:

Ուսուցման մեթոդներ և նրանց ընտրությունը

Ուսուցման մեթոդն իր մեջ ներառում է երեք կարևոր խնդիր՝ ի՞նչ սովորեցնել(բովանդակությունը), ի՞նչի համար սովորեցնել (նպատակներ) և ի՞նչպես սովորեցնել(մեթոդիկա): Կրթության բովանդակությունը և նպատակները իրականացնելու համար անհրաժեշտ են մեթոդներ; Իսկ ի՞նչ է մեթոդը;

Ուսուցման մեթոդը հունարեն բառ է, որը նշանակում է ինչ-որ տեղ, ինչ-որ բանի տանող ճանապարհ, ուղի: Բազմաթիվ նկարագրությունների մեջ մեթոդը բնութագրվում է որպես նպատակին հասնելու միջոց : Ուսումնական գործընթացը հաջող իրականացնելու համար դասավանդողին անհրաժեշտ է տարբեր մեթոդների իմացություն: Մեթոդների ընտրության և կիրառության համար կան մի շարք գործոններ: Դրանք են.

- **ուսուցման նպատակները և խնդիրները**
- **բովանդակությունը,**
- **ուսումնական նյութի ծավալը (քանակը) և բարդությունը,**
- **սովորողների շահագրգռվածությունը,**
- **սովորողների տարիքն ու աշխատունակությունը,**
- **ուսումնական ժամաքանակը,**
- **ուսուցման նյութատեխնիկական ու կազմակերպական պայմանները,**
- **նախորդ դասերին կիրառվող մեթոդները,**
- **ուսումնական պարապմունքների տիպը և կառուցվածքը,**
- **դասավանդող-սովորող հարաբերությունները,**
- **սովորողների թվաքանակը դասարանում,**
- **դասավանդողի պատրաստվածության մակարդակը:**

Ուսուցման գործընթացը պետք է իր մեջ ներառի տարբեր մեթոդներ: Այսօր ուսումնական մեթոդները բաժանվում են երկու խմբի՝ավանդական և նոր կամ ժամանակակից մեթոդներ: Ավանդական են համարվում բացատրական, զննական այն մեթոդները, որոնց հիմքում ընկած է պատրաստի տեղեկատվության(գիտելիքի) պարզ փոխանցում սովորողին և վերջինիս կողմից դրա պարզ վերարտադրումը: Ժամանակակից մեթոդների հիմքում ընկած է սովորողի ինքնուրույն ուսումնական գործունեությունը, գիտելիքի ձեռքբերման գործընթացում նրա անմիջական, ակտիվ մասնակցությունը: Ուսուցնան ընթացքում ակտիվ միջավայր ապահովող մեթոդները ընդունված է անվանել ինտերակտիվ կամ փոխներգործուն մեթոդներ: Տերմինը կարելի է պարզաբանել հետևյալ կերպ. «inter»-փոխադարձ, «act»-գործողություն: Ինտերակտիվ նշանակում է փոխանցել կամ զրույցի, երկխոսության մեջ գտնվել ինչ-որ մեկի հետ: Ինտերակտիվ ուսուցումը առաջին հերթին ուսուցում է երկխոսության միջոցով: Ինտերակտիվ մեթոդի առանձնահատկություններն են.

- սովորողը նյութը սովորում է ինչ-որ բան կատարելով, մասնակցելով որոշակի գործընթացի
- սովորողի համար հնարավորություն է ստեղծվում ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային աշխատանքի համար
- սովորողը ձեռք է բերում համագործակցային, սոցիալական փոխազդեցության, հաղորդակցման կարողություններ
- նյութի յուրացման ընթացքում սովորողը հնարավորություն է ստանում ի մի բերել, ամփոփել, ակտիվացնել և կիրառել սովորածը
- ստեղծվում է ինքնակրթության միջավայր

Մեթոդները ըստ ուսուցման գործընթացի կարելի է բաժանել հետևյալ խմբերի.

ա/ մեթոդներ, որոնք հարմար են կիրառել դասի խթանման փուլում.

բ/ մեթոդներ,որոնք հարմար են կիրառել դասի իմաստի ընկալման փուլում.

գ/ մեթոդներ, որոնք հարմար են կիրառել դասի կշռադատման փուլում.

ԽԹԱՆՈՒՄ-ԻՄԱՍՏԻ ԸՆԿԱԼՈՒՄ-ԿՇՌԱԴԱՏՈՒՄ (ԽԻԿ) ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ՈՐՊԵՍ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽԹԱՆՈՂ ՀԱՄԱԼԻՐ ՄԻՋՈՑ

Ն կ ա ր ագ ր ու թ յ ու ն ը և ն պ ա տ ա կ ը

ԽԻԿ համակարգը երեք փուլից կազմված ուսուցման կազմակերպման ռազմավարություն է: ԽԻԿ անվանումը եռափուլ համակարգի /խթանում-իմաստի ընկալում-կշռադատում/ փուլերի անվանումների հապավումն է: Այն կիրառվում է ոչ միայն նյութը մատուցելիս, այլև մինչև նյութը հաղորդելը և հաղորդելուց հետո:
ԽԻԿ համակարգը իր բնույթով կիրառելի է ցանկացած լսարանի հետ աշխատելիս, երբ նոր նյութ է հաղորդվում: Այն կիրառելի է տարիքային բոլոր խմբերի սովորողների հետ՝ աշխատանքում:

Այս համակարգում ուսուցման կազմակերպումը նպաստում է սովորողի քննադատական մտածողության, ինքնուրույն եզրահանգումներ անելու ունակության, ստեղծագործական մտածողության զարգացմանը:
Խթնաումը ԽԻԿ համակարգի առաջին փուլն է, որի նպատակն է խմբային քննարկման միջոցով պարզել /վեր հանել/ սովորողների ունեցած գիտելիքները նոր ներկայացվող նյութի վերաբերյալ: Այն կարելի է իրականացնել, օրինակ, մտքերի տարափի օգնությամբ, որտեղ դասավանդողի դերը պատասխանները ուղղորդելն է և դրանց գրանցելը:

Խթանման փուլը հետապնդում է երեք հիմնական նպատակ.

- բացահայտել նոր նյութի վերաբերյալ սովորողների ունեցած գիտելիքները,
- ակտիվացնել սովորողներին՝ ներգրավելով նրանց քննարկվելիք նյութի մեջ,
- սովորողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ և հմտություններ ձեռք բերելու ձգտում, շահագրգռվածություն:

Իմաստի ընկալումը եռափուլ համակարգի երկրորդ աստիճանն է: Այս փուլում հաղորդվում է նոր նյութը, տեղեկատվությունը կամ գաղափարը: Այն կարող է իրականացվել բազմազան ձևերով /տեքստը պատմելու, ցուցադրելու, կարդալու միջոցով նյութը մատուցելու և այլն/:

Այս փուլում ևս կարևորվում է դասավանդողի նվազագույն ազդեցությունը սովորելու գործընթացի վրա, միաժամանակ խրախուսվում է, հետաքրքրությունը պահպանելու նպատակով, ուսուցման որոշակի մեթոդների կիրառումը: Օրինակ՝ տեքստը կարդալու ժամանակ փոխգործուն նշանների համակարգի օգտագործումը՝ «V»-ես սա գիտեմ, «-» իմ իմացածին հակասում է, «+» նոր տեղեկատվություն է, «?» անհասկանալի է, շփոթեցնում է, «!» հետաքրքիր է, կարելի է քննարկել:

Իմաստի ընկալման փուլի նպատակներն են՝

- սովորողի մոտ հետաքրքրության աստիճանի պահպանումը,
- տեղեկատվության ընկալման ինքնավերահսկման ապահովումը,
- նոր և հին տեղեկատվության շաղկապումը և իմացության նոր կառույցի ստեղծումը:

Կշռադատումը ԽԻԿ համակարգի երրորդ փուլն է, որը հաճախ դասավանդման ընթացքում անտեսվում է դասավանդողների կողմից: Կշռադատման փուլում սովորողը յուրացնում է նոր տեղեկատվությունը՝ հարմարեցնելով իր ունեցած գիտելիքներին: Փաստորեն սովորողի մոտ տեղի է ունենում իմացական կառույցի վերաձևավորում: Այս փուլում ևս դասավանդողի դերը նվազագույն է՝ հիմնականում ուղղորդող, հուշող, կարգավորող բնույթի: Այս փուլին նպաստող տարբեր մեթոդների օգտագործումն օգնում է, որպեսզի սովորողն ինքը՝

- հանրագումարի բերի իր գիտելիքները,
- յուրացնի նոր գիտելիքներ՝ դրանք դարձնելով իր սեփականությունը,
- վերակառուցի իր ունեցած նախկին գիտելիքները նոր ձեռք բերած տեղեկատվության հիման վրա:

Կշռադատման փուլում պետք է իրականացվեն հետևյալ նպատակները. սովորողը նոր ստացած տեղեկատվությունն արտահայտի իր բառերով և ձևակերպումներով, սովորողների հետ ծավալել նոր նյութի վերաբերյալ քննարկում՝ հնարավոր դարձնելով նույն գաղափարը տալ ձևակերպումներով կամ այլ մոտեցումներով, նոր գիտելիքների միաձուլում ունեցածին և դրանց աստիճանական ինտեգրացիա:

Կշռադատման փուլում ևս կարելի է կիրառել բազմաթիվ մեթոդներ, մասնավորապես կարելի է կազմել փոխգործուն նշանների պատասխաններին բավարարող աղյուսակ կամ գրել շարադրություն նոր գաղափարների շուրջ, կազմակերպել նույն թմային վերաբերվող նկարների «ցուցահանդես», դասակարգում, պրիզմա, Վենի դիագրամ և այլն:

ԽԻԿ համակարգը երկմակարդակ ուսուցում է այն առումով, որ հիմնավոր գիտելիք ստանալու համար ոչ միայն պետք է սովորել նյութի բուն բովանդակությունը, այլև դրա յուրացնելու ճանապարհը: Երկմակարդակ ուսուցումը ավելի պատկերավոր կարելի է ներկայացնել հետևյալ կերպ.

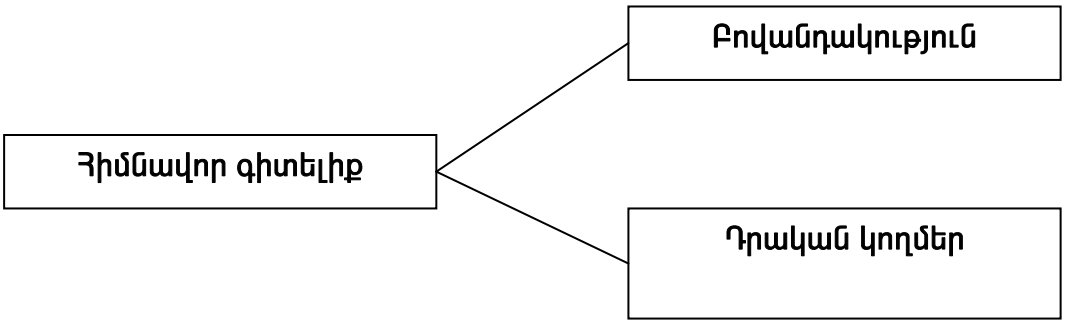

ԽԻԿ համակարգը ուսուցման կազմակերպման համակարգված մոտեցման հնարավորություն է ընձեռում, այն ապահովում է համադրված ակտիվ գործընթաց, սեփական տեսակետը պաշտպանելու պատասխանատվություն: Այն նպաստում է

հանդուրժողականության ձևավորմանը, սովորողների ստեղծագործական մտածողության զարգացմանը, մտքերն ազատ արտահայտելու հմտության զարգացմանը, լսելու կարողության զարգացմանը:

Մեթոդներ, որոնք հարմար են կիրառելու դասի խթանման փուլում.

1. Մտագրոհ
2. Խմբավորում
3. Պրիզմա
4. Մտածիր-զույգ կազմիր-քննարկիր
5. Ձնագնդի /ձնակույտ/

Մեթոդներ, որոնք հարմար են կիրառելու դասի իմաստի ընկալման փուլում.

1. T-աձև աղյուսակ
2. Հասկացությունների /գաղափարների/ քարտեղագրում
3. Վենի դիագրամ
4. Փոխգործուն նշանների համակարգ
5. Համառոտ դասախոսություն
6. Ձրույց
7. Խճանկար
8. Շրջագայություն պատկերասրահում
9. Երեք բանալի և մի կողպեք
10. Կարուսել

Մեթոդներ, որոնք հարմար են կիրառելու դասի կշռադատման փուլում.

1. Քառաբաժան
2. T -աձև աղյուսակ
3. Խորանարդում
4. Հասկացությունների քարտեզագրում:

Շրջագայություն պատկերասրահում

Ընդհանուր նկարագրությունը

Սա «Խճանկար» մեթոդի տարատեսակ է, որի նպատակն է փոխանակել տեղեկություններ, մշակել գաղափարներ և կատարել անդրադարձ, ինչպես նաև

զարգացնել լսելու, ինքնուրույն աշխատելու, քննադատաբար և ստեղծագործաբար մտածելու, ցածրաձայն խոսելու, աշխատանքի արդյունքը ներկայացնելու հմտություններ:

Ընթացքը.

1. Դասավանդողն ուսումնական նյութը կամ առաջադրանքը բաժանում է 4-6 մասի և յուրաքանչյուր խմբին տալիս դրանցից մեկը՝ ուսումնասիրելու: Խմբերի թիվը կարող է մեծ լինել նյութի մասերի թվից: Այդ դեպքում նյութի նույն մասը կուսումնասիրի երկու խումբ:
2. Չորս հոգուց բաղկացած խմբերն աշխատում են տրված մասի վրա (ցանկալի է, որ առաջադրանքի կատարման տարբեր մոտեցումներ առաջարկվեն) և ստեղծում նկար, կոլաժ, աղյուսակ, դիագրամ և այլն:
3. Պատրաստի աշխատանքները փակցվում են պատերին՝ ստեղծելով պատկերասրահ:
4. Խմբերի ներսում սովորողները հաշվում են մինչև 4-ը և կազմում չորս նոր խումբ՝ ըստ իրենց համարների (դասարանի բոլոր ,1 համարները մի խումբ, 2–ները ուրիշ խումբ և այլն):
5. Այս նոր խմբերը շրջում են պատկերասրահում կանգ առնելով յուրաքանչյուր ցուցանմուշի մոտ, և տվյալ խմբի այն անդամը, ով մասնակցել է այդ ցուցանմուշի ստեղծմանը, մանրամասն ներկայացնում է աշխատանքը, պատասխանում հարցերին և մասնակիցների առաջարկությունների համաձայն կատարում լրացումներ կամ ուղղումներ: Շրջագայությունն ավարտվում է, երբ բոլոր խմբերը ծանոթանում են բոլոր աշխատանքներին:
6. Պատկերասրահում շրջագայությունից հետո հիմնական խմբերն իրենց աշխատանքները նորից քննության են ենթարկում այս անգամ արդեն համեմատելով մյուս աշխատանքների հետ և վերլուծելով առաջացած հարցերը:

ՊՐԻԶՄԱ

Պրիզմայի մեթոդն ուսուցման և ուսումնառության ակտիվ մեթոդ է: Այն խրախուսում է սովորողներին ազատ ու անկաշկանդ մտածել որևէ թեմայի շուրջ: Պրիզմայի հիմնական նպատակը ներկայացվող երևույթի, հասկացության, գաղափարի վերաբերյալ ենթագիտակցական ոլորտում եղած ասոցիատիվ կապերի վերհանումն ու արձանագրումն է: Պրիզմայի մեթոդը գծագրական դասակարգչի ձև ունի, այն մտածողության ընթացքը դարձնում է ակնառու ու պատկերավոր:

Պրիզմա մեթոդը կիրառվում է բացառապես դասի սկզբնական, խթանման փուլում՝ ապահովելով սովորողների ակտիվությունն ու հետաքրքրությունը, ակտիվացնելով, կապ հաստատելով սովորողների ունեցած գիտելիքների ու պատկերացումների և ուսուցանվող նոր նյութի միջև: Սրանով իսկ մեթոդի կիրառումն ապահովում է դասի հաջող մեկնարկ: Պրիզմա կարելի է կազմել նաև անհատապես, բայց առավել արդյունավետ են խմբային աշխատանքի արդյունքները: Պրիզմաե մեթոդի ներառումը շատ ժամանակ չի խլում, անցնում է շատ արագ և աշխույժ:

Մեթոդի նպատակները.

1. նպաստել առաջադրված նյութը տարբեր կողմերից ուսումնասիրելուն՝ անդրադառնալով թեմային առնչվող տարբեր ոլորտներին,
2. նույն նյութի մասին տարբեր աղբյուրներ ուսումնասիրելու հնարավորություն ընձեռել,
3. ընկերների հետ համագործակցելով՝ օգնել գտնել առաջադրված հարցերի պատասխանները,
4. սովորեցնել տեղեկատվությունը մշակել և հաղորդել պատասխանատվությամբ, որպես որոշակի թեմայի կամ նյութի այս կամ այն հատվածի փորձագետ,
5. հնարավորություն ստեղծել դառնալու միաժամանակ և՛ սովորող, և՛ սովորեցնող, նոր նյութը յուրացնել արդեն դասարանում:

Ընթացքը.

- Տրվում է մեկնաբառը, այն հիմնական հասկացությունը, միտքը, թեման, ինչը ենթակա է ուսումնասիրության:
- Սխեմայի հաջորդ երկու վանդակներում առանց քննարկման գրանցվում են մեկնաբառի ազդեցությամբ մտքում ծագած առաջին երկու պատահական բառերը: Հարկ է նշել նաև, որ խմբային աշխատանքի ժամանակ գրանցվում են առաջինը հնչած բառերը: Պետք է հետևել, որ հնարավորինս կանխվեն գիտակցական մակարդակում ծնված բառերի ու հասկացությունների գրանցումը և խրախուսվեն ենթագիտակցական ոլորտում ծնված ասոցիատիվ կապերը:
- Ասոցիատիվ մտածողության վրա հիմնվող այս ընթացքը շարունակվում է մինչև վերջ: Առավել արդյունավետ է երեք շերտով բացված պրիզման (ինչպես տրված է օրինակում), որից հետո պրիզման սկսվում է փակվել: Այս անգամ վանդակները լրացվում են նախորդ երկու բառերի ասոցիատիվ կապը հաշվի

առնելով:

- Պրիզման եզրափակվում է վերջնաբառով (եթե դա չի տրված):
- Պրիզմայի ամփոփիչ քայլը մեկնաբառի ու վերջնաբառի միջև տրամաբանական կապ գտնելն է, որը պետք է իր արտացոլումը գտնի մեկ նախադասության կամ մտքի մեջ, վերջիններիս կարելի է անդրադառնալ հետագայում՝ նյութի ամփոփման ժամանակ:
- Այսպիսով, եթե պրիզմայի կառուցման ամբողջ ընթացքում ակտիվանում է ենթագիտակցական ոլորտը, ապա վերջին քայլում, մեկնաբառն ու սկզբնաբառը մեկ մտքի կամ նախադասության մեջ կապելիս, ակտիվանում է գիտակցական ոլորտը:

Ստորև բերված է վերոհիշյալ քայլերով կատարված մի օրինակ: Նույն «կրթություն» մեկնաբառով կարող է ստացվել պրիզմայի ամենատարբեր և բազմաթիվ տարբերակներ:

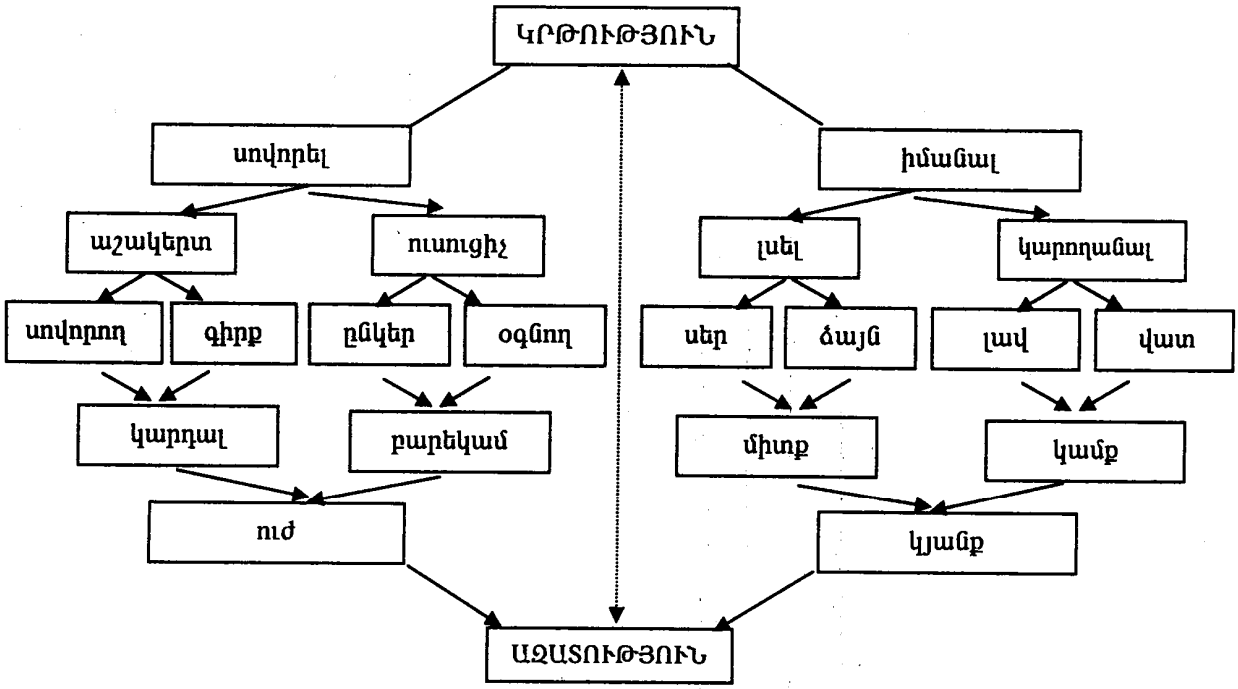

Փոխգործուն գրառումների համակարգ (ՓԳՀԱԿՄՀ)

Իմաստի ընկալման փուլի արդյունավետ մեթոդական հնար է, որն օգնում է սովորողին տեքստը կարդալու ընթացքում վերահսկել սեփական ընկալումը:

Այս մեթոդի էությունն այն է, որ կարդալիս արվում է փոխգործուն գրառումներ հետևյալ նշաններով

V - գիտեմ,

- - իմ իմացածին հակասում է,

+ - նոր տեղեկություն է,

? - անհասկանալի է,

! - հետաքրքիր է, կարելի է քննարկել:

Ընդհանուր առմամբ այս գրառումներն արտացոլում են տեքստի հետ սովորողի հարաբերությունները: Կարդալու ընթացքում արված նշումները ծառայում են որպես հարմար տեղեկատու՝ հաստատված կամ հերքված պատկերացումներն ի հայտ բերելու համար:

Ընթերցումից ստացված տեղեկատվությունը դասակարգելու համար սովորողները կազմում են կատարած նշումների իրենց անհատական աղյուսակը հետևյալ ձևով.

V	-	+	?	!

Վենի դիագրամ

Վենի դիագրամը կառուցվում է երկու կամ ավելի շրջանաձև պատկերների միջոցով, որոնք հատման մեծ մակերես ունեն կենտրոնում: Այս դիագրամը կարելի է օգտագործել գաղափարները միմյանց հակադրելու կամ դրանց ընդհանրությունները ցույց տալու նպատակով:

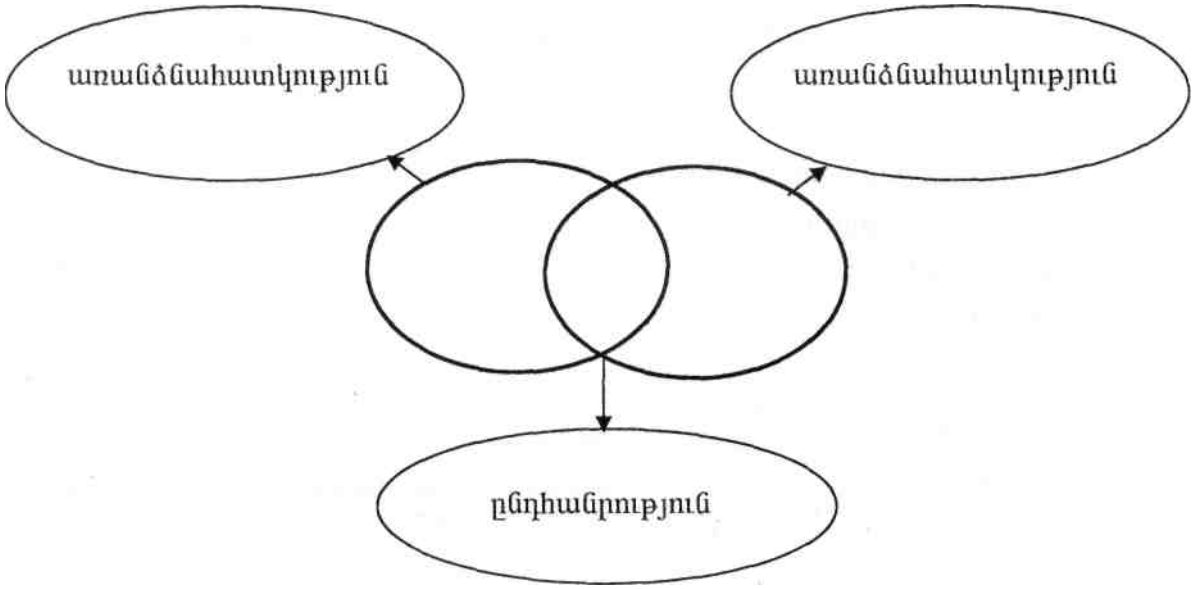
առանձնահատկություն
առանձնահատկություն
ընդհանրություն

Դիագրամը կարող է ունենալ ինչպես պարզ կառուցվածք (երկու հասկացության համար), այնպես էլ՝ բարդ (երեք-չորս հասկացությունների համեմատության համար):

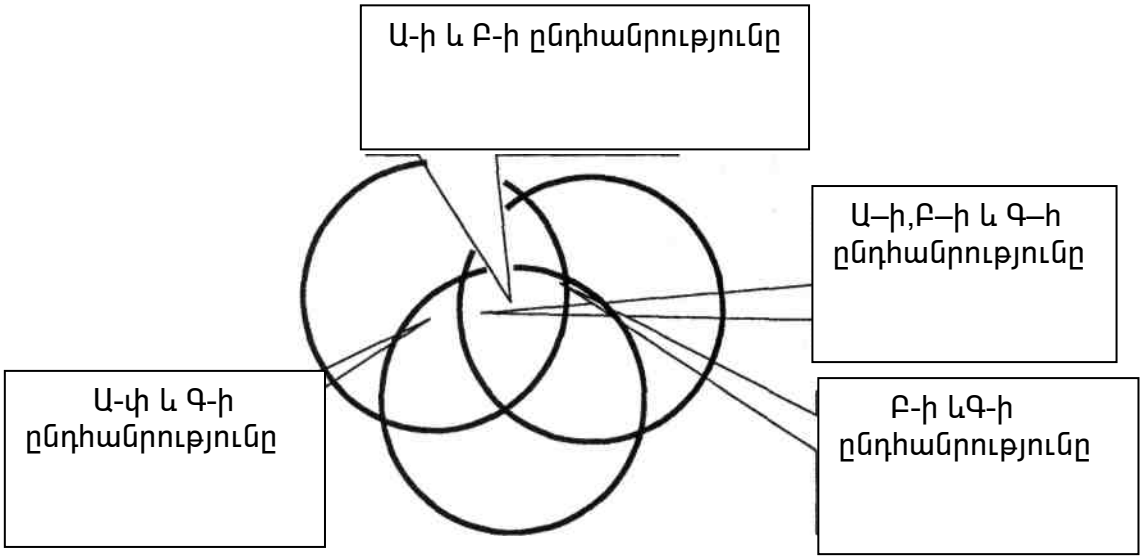

ՆՊԱՏԱԿԸ

* Մասնակիցների կարծիքների փոխանակում, ընտրություն, հավաքում և խմբի գաղափարների (կարծիքների) կազմում:

* Փոքր (2-4 հոգանոց) խմբերով աշխատանքի առավելության ցուցադրում:

ԸՆԹԱՑՔԸ

1. Ուսուցիչն սովորողներին ներկայացնում է որևէ պատմություն, առաջադրանք կամ կոմիքս:

2. Անհատական աշխատանք, ի՞նչ միտք է ծագում առաջին հերթին: Գրեք ձեր գաղափարների (կարծիքների) ցանկը այս պատմության (առաջադրանքի կամ կոմիքսի) վերաբերյալ (րոպե):

3. Կազմեք զույգեր և իրար ներկայացրեք ձեր անձնական կարծիքները: Ապա միասին ձևակերպեք երկուսիդ համար ընդհանուր 3-5 կարծիք, որոնք վերցված են ձեր անհատական կարծիքների ցանկից: Գրեք դրանք թղթի վրա (6 րոպե):

4. Կազմեք 4 հոգանոց խմբեր: Ներկայացրեք զույգերով կազմած կարծիքները և նորից ձևակերպեք 4 ընդհանուր կարծիքներ ամբողջ խմբի համար: Խումբը գրում է դրանք առանձին թղթի վրա (8 րոպե):

5. Երկուական 4 հոգանոց խմբերը միանում են և կազմում 8 հոգանոց մեծ խմբեր: Խմբերը ներկայացնում են իրենց կարծիքները, պարզում նմանությունները և տարբերությունները: (Ընթացքում նրանք կարող են ավելացնել նաև նոր կարծիքներ): Նորից ձևակերպեք 4 ընդհանուր կարծիք ամբողջ խմբի համար:

6. Խմբերի ձևակերպած բոլոր կարծիքները ներկայացրեք դասարանին:

7. Սովորողների հետ կատարեք անդրադարձ՝ տալով հետևյալ բնույթի հարցեր,

- Ի՞նչ զգացումներ ունեիք մենակ աշխատելիս:
- Ո՞րն էր երկուսով աշխատելու առավելությունը մենակ աշխատելու համեմատ:
- Ո՞ր փուլում էին բոլորը հավասար և ակտիվ մասնակցում:
- Ո՞ր փուլում էր ավելի հեշտ որոշումների կայացումը:
- Արդյո՞ք բոլորը մասնակցեցին քննարկմանը 8 հոգանոց խմբով աշխատելիս:

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հնարը յուրաքանչյուր մասնակցին խմբում ներգրավելու եղանակ է: Յուրաքանչյուր անհատ հաշվետու է ստեղծելու, ձևափոխելու, համեմատելու, լսելու և խոսելու:

Միևնույն ժամանակ հետևեք խմբերի դեմ առ դեմ փոխազդեցությանը և, անհրաժեշտության դեպքում, սովորողների ուշադրությունը հրավիրեք դրա վրա հատկապես ութ հոգանոց խմբերում: Աշակերտների համար ակնհայտ է դառնում, որ ամենադժվարը 8 հոգանոց խմբով աշխատելն էր:

ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐԻ (ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ) ՔԱՐՏԵԶ

Հասկացությունների քարտեզը մտքերի և դրանց փոխհարաբերությունների տարածական պատկերումն է:

Այս մեթոդական հնարն օգնում է գիտակցված ձևով սովորել, ընդունել նոր տեղեկատվությունը և տեսողական պատկերի միջոցով ներկայացնել, թե ինչպես են տվյալ ոլորտի գաղափարները փոխկապակցվում:

Հասկացությունների քարտեզներն օգնում են սովորողներին շատ բաներ տարբեր տեսանկյուններից հասկանալ, այսինքն մտածողության տարբեր ձևեր օգտագործել:

Հասկացությունների քարտեզ կազմելու գործընթացն ուսումնառության զորեղ ռազմավարություն է, որը բնույթով գրաֆիկական, գծագրական է և սովորողին ստիպում է մտածել տերմինների, մտքերի ու գաղափարների հարաբերակցության մասին:

Հասկացությունների քարտեզ կազմելու համար անհրաժեշտ է գլխավոր (առանցքային, հիմնական միտքը նշել թղթի մեջտեղում՝ ուղղանկյան ձևով): Այնուհետև կապակցված գաղափարները պետք է գրել կենտրոնական մտքից ճառագայթող ճյուղերին: Բոլոր բառերը, արտահայտությունները գծերով միացնել կենտրոնին կամ ճյուղերին՝ ըստ դրանք միմյանցից կախված լինելու հանգամանքի:

Մտքերի քարտեզագրումը կարելի է համարել մտքերի տարափի մի տարատեսակ: Իրականում դրանք երկուսն էլ նպաստում են նոր նյութի տարբեր մեկնաբանությունների և տեսակետների կուտակմանը: Սակայն տարբերվում են միմյանցից: Այսպես գաղափարի քարտեզագրման դեպքում խառնիխուռ ու պատահական մտքերն ավելի քիչ են լինում, քան մտքերի տարափի ժամանակ: Եթե մտագրոհը քաջալերում, խթանում է խիստ տարամետ կողմնային մտածողությունը, ապա գաղափարի քարտեզագրումն իր կառուցվածքով զարկ է տալիս գաղափարների ներդաշնակեցմանն ու նոր գաղափարների կերտմանը:

Մտագրոհ կամ մտքերի տարափ

Մտագրոհը խմբի անդամների միջև փոխանակման ընթացքում գաղափարների ստեղծման և հարստացման եղանակներից մեկն է: Մինչ դասանյութին անցնելը, դասավանդողը որոշակի ժամանակում անհատական կամ զույգերով կազմել է տալիս իրենց իմացած տեղեկատվությունը նոր հաղորդվելիք թեմայի վերաբերյալ:

Այնուհետև բոլոր մտքերը, գաղափարները, գրի է առնվում գրատախտակին: Ամեն միտք, թեկուզ անվստահ և վախվորած՝ խրախուսվում է: Այս մեթոդի սկզբունքային առանձնահատկությունն այն է, որ բացառվում է առաջադրված լուծումների մասին անել որևէ քննադատություն կամ տալ գնահատական:

Յուրաքանչյուր մասնակից ազատ և անկաշկանդ արտահայտում է իր իմացածը, չի անհանգստանում սխալվելուց, անհավանական, անհեթեթ և հակասական գաղափարները արտահայտելու մտավախություն չի ունենում: Այդպիսի անկաշկանդ մթնոլորտի ստեղծումը նպաստում է ստեղծագործական մտածողության զարգացմանը: Մտքերը, գաղափարները գրատախտակին գրի առնելուց հետո ընթերցում են նոր նյութը, ապա ամբողջ խմբով քննարկվում են առաջադրված գաղափարները, անհրաժեշտության դեպքում լրացնում, եղած անհամաձայնու-թյունները քննարկում, շտկում: Այս մեթոդի հիմնական նպատակը սովորողների ուշադրությունը տվյալ նյութի վրա կենտրոնացնելն է, նոր գաղափարներ «հայտնաբերելն է»: Ճիշտ են հետևյալ ասույթները.

«Չկա ավելի վտանգավոր բան, քան այն միտքը, որը միակն է»:
«Լավ մտահաղացումներ ունենալու լավագույն ձևը շատ մտահաղացումներ ունենալն է»:

Ապագայի անիվ

Դասավանդողը գրատախտակի մեջտեղում գրում է որևէ հրատապ խնդիր և ապա սովորողներին հանձնարարում է մտագրոհի օգնությամբ թվել այդ խնդրի հետևանքները և գրել տրված բառի վերին մասում: Դրանք էլ իրենց հերթին կարող են բաղդատվել: Իսկ բառի ստորին մասում գրում են սովորողների թվարկած այդ խնդրի պատճառները:

Ամփոփելով կարելի է հանձնարարել գրել փոքրիկ շարադրություն, տրված մեթոդի մասին և նրա խնդրի մասին:

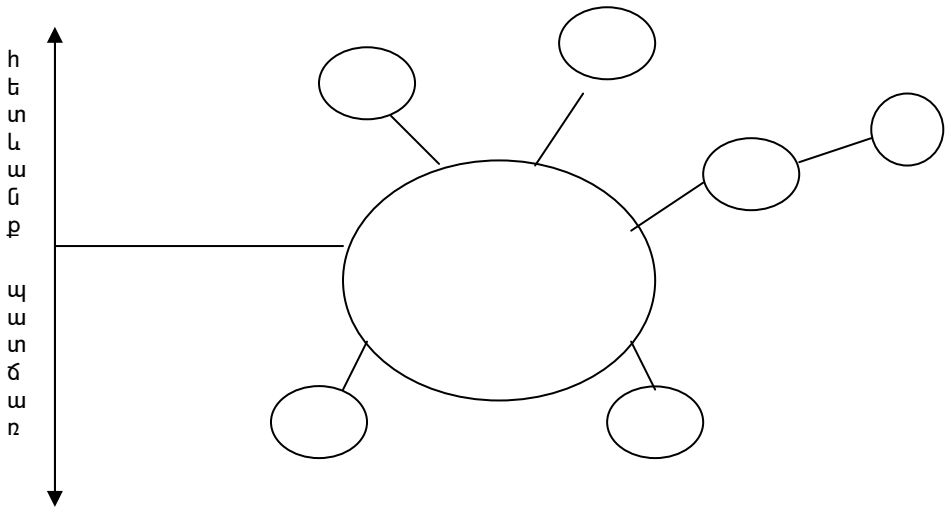

Այս մեթոդը շատ արդյունավետ է այնպիսի թեմաներ անցնելիս, որտեղ առկա են խնդիրները և դրանցից բխող հետևանքները, դրանց պատճառները:

ԳՈՒՍ (Գիտեմ – Ուզում եմ սովորել – Սովորել եմ)

ԳՈՒՍ մեթոդը երեք սյունակից բաղկացած մի աղյուսակ է և կարդալու ընթացքում կարող է դառնալ սովորողների ուղեցույցը: Աղյուսակը կարող եք գծել մեծ թղթի վրա, գրատախտակին կամ ցուցադրեք ցուցապաստառի վրա: Այս մեթոդի կիրառումը ներառում է հետևյալ քայլերը.

1. Գլխավոր թեման գրեք ԳՈՒՍ աղյուսակի վերևում: Սովորողներին հարցրեք, թե ինչ գիտեն դասի թեմայի մասին: Նրանց ասածները գրի առեք աղյուսակի առաջին՝ «Գ – Ի՞նչ գիտենք արդեն» սյունակի մեջ:

2. Սովորողներին հարցրեք, թե թեմայի հետ կապված ինչ հարցեր ունեն, և գրանցեք դրանք աղյուսակի՝ «Ու – Ի՞նչ ենք ուզում իմանալ» սյունակի մեջ:

3. Նրանց օգնեք դասակարգելու իրենց հարցերը և մի առանձին ցուցակ կազմեք: Անվանեք այն «Տեղեկատվության ինչ տեսակներից պիտի օգտվենք»:

4. Առաջարկեք կարդալ ընտրված հատվածը և գտնել այն մասերը, որոնք պատասխանում են նախնական հարցերին, ընդլայնում են թեմայի մասին պատկերացումները:

5. Երբ վերջացնեն կարդալը, նրանց ուշադրությունը հրավիրեք երրորդ սյունակի վրա՝ «Ս – Ի՞նչ ենք սովորել»: Առաջարկեք թվարկել թեմային վերաբերող այն նոր տեղեկությունները, որոնք հայտնաբերել են կարդալու ընթացքում: Դրանք գրի առեք երրորդ սյունակում:

6. Երբ ԳՈՒՍ աղյուսակը լրացված է, գաղափարների ամփոփիչ քարտեզ ստեղծեք:

Առավելությունները.

• ԳՈՒՍ ռազմավարությունն դասավանդողներին թույլ է տալիս պատկերացում կազմել տվյալ թեմայի վերաբերյալ սովորողների նախնական գիտելիքների մասին:

• Սովորողների համար կռահումների որոշակի համակարգ է ապահովում:

• Զարգանում են սովորողների ինքնահարցման, ինքնավերլուծության հմտությունները: Նրանք սովորում են ավելի ակտիվորեն և հարցախույզ կերպով կարդալ:

• Օգնում է նպատակային կերպով դասակարգել արդեն իմացած և նոր տեղեկատվությունը:

• Ի հայտ են գալիս և դասի ընթացքում շտկվում են թեմայի մասին սովորողների սխալ պատկերացումները, թերըմբռնումները:

Գիտեմ	Ուզում եմ սովորել	Սովորել եմ

ԴՀՁԹ – Դեր – Հանդիսատես – Ձև – Թեմա

Կարդալու ընթացքում մտովի գրքի գործողությունների մեջ խորանալն օգնում է իմաստն ըմբռնելուն: Մենք սկսում ենք կարեկցանք զգալ այն մարդկանց նկատմամբ, ովքեր հայտնվել են այդ իրավիճակներում: Սկսում ենք հասկանալ ու ընկալել տեսակետներ, որոնք պարտադիր չէ, որ մերը լինեն: Երբ սովորողներին դրդում ենք յուրացնել մտավոր դերակատարման այս մտածելակերպը, ապա բարելավվում են նրանց ընթերցանության արդյունավետությունը և գրավոր աշխատանքների ուղղվածությունը:

ԴՀՁԹ - ն ստորև բերված բառերի հապավումն է.

Դ – Հեղինակի Դերը (Ո՞վ եք Դուք):

Հ – Հանդիսատեսը/լսարանը (Ո՞ւմ համար եք գրում):

Ձ – Շարադրանքի Ձևը (Ինչպիսի՞ ձև է ունենալու շարադրանքը):

Թ – Այն Թեման, որի շուրջ զարգանում է շարադրանքը (Ինչի՞ մասին եք գրում):

1. Վերլուծեք բոլոր այն կարևոր մտքերը կամ տեղեկությունները, որ ուզում եք՝ սովորողները քաղեն պատմվածքը, դասագրքից մի հատված կամ այլ նյութեր ընթերցելիս:

2. Մտագրոհի միջոցով քննարկեք այն դերերը, որոնք սովորողները կարող են ստանձնել գրելու ընթացքում:

3. Մինչ սովորողները կսկսեն գրել, օգնեք՝ ավելի խորությամբ պատկերացնել իրենց դերերը: Խմբին մտածելու համար առաջարկեք հետևյալ հարցերը.

- Ինչպիսի՞ զարգացում կապրի իմ դերը հանձնարարված թեմայի առնչությամբ:
- Ինչո՞ւ է ինձ հետաքրքրում տվյալ թեման:
- Ինչպիսի՞ տեղեկություններ (կամ տեքստից հատվածներ) են անհրաժեշտ՝ իմ դերը մանրակրկիտ ուսումնասիրելու համար:
- Ինչպիսի՞ հույզեր կարող է առաջացնել թեման իմ մեջ:

Առավելությունները.

- Սովորողներն ավելի խորքային, մտածված, երբեմն էլ առավել ընդարձակ գրավոր պատասխաններ են տալիս՝ երևան հանելով այն, ինչ յուրացրել են:
- Ակտիվորեն զբաղվում են տվյալների մշակմամբ և ոչ թե պարզապես դուրս գրում հարցերի պատասխանները:

• Սովորողներին գրելու համար պարզորոշ սխեմա է տրվում: Ավելին, գրելու նպատակը շատ պարզորոշ ուրվագծվում է:

• Սովորողներն ավելի շատ են շահագրգռված գրավոր առաջադրանքը կատարելու համար, քանի որ անձնապես ներգրավվում են թեմայի մեջ և հնարավորություն ստանում ավելի ստեղծագործ մոտեցում դրսևորել:

Տ-աձև աղյուսակ

Տ-աձև աղյուսակը օգտագործվում է միևնույն հասկացության, խնդրի երկու կողմերը համեմատելու համար: Այն կարող է կիրառվել անհատապես կամ խմբով աշխատելիս: Իր ձևով Տ տառը հիշեցնող աղյուսակը կազմված է երկու բաժնից, որտեղ գրանցվում են միևնույն հասկացության, խնդրի հակադիր որակները, դրական կամ բացասական կողմերը: Աղյուսակի այս ձևը շատ հարմար է քննարկումների ժամանակ երկու տարբեր պատասխանների (այո/ոչ, կողմ/դեմ) կամ համադրություն/հակադրություն արտահայտող արձագանքների գրառման համար:

Դրական կողմեր Բացասական կողմեր

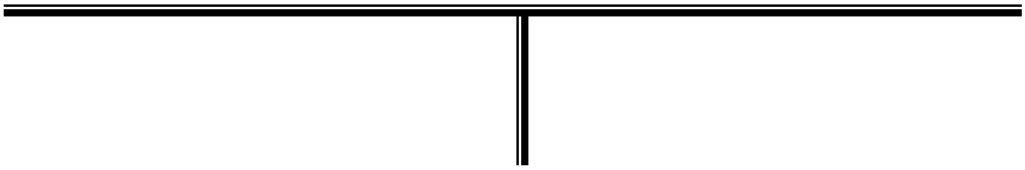

Դերախաղ

Դերախաղն դասավանդողի համար լուրջ փորձություն է, որովհետև նրա մեջ անսպասելիի մեծ բաժին կա և՛ սովորողի, և՛ դասավանդողի համար: Դասավանդողից պահանջվում է ստեղծագործական մոտեցում և դասասենյակում սովորողների համար ապահով միջավայր ստեղծելու հմտություն: Դասավանդողը կարող է դերախաղ անցկացնել մեկ առանձին դասի կամ դասաշարի ժամանակ: Տևական նմանակումների ժամանակ սովորողները կարող են որոշակի դերեր վերցնել և որոշ ժամանակ մշակել, զարգացնել դրանք (օրինակ՝ նախարար, տնօրեն, դատավոր և այլն), այն ընթացքում, երբ ուսումնական ծրագրի համաձայն խորանում է որոշ թեմաների ուսումնասիրությունը: Այն փորձը, որ ձեռք է բերվում դերախաղի մեթոդով, ապահովելով հուզական և ինտելեկտուալ կողմերը, կգրավի սովորողներին՝ խթանելով նրանց թե՛ հետաքրքրասիրությունը, և թե՛ պատասխանատվությունը:

Առանձին ուշադրության է արժանի մնջախաղն իբրև դերախաղի տարատեսակ: Սովորողներին դուր է գալիս դերախաղի այս տեսակը, որովհետև այն օգնում է

հանգստանալ և միաժամանակ սովորել կամ փորձել առանց բառերի բացատրել որոշ գաղափարներ, հասկացություններ, ներկայացնել պատմական կամ գրական հերոսներին:

Այս մեթոդը շատ տարբերակներ կարող է ունենալ: Ամենատարածվածը հետևյալն է. սովորողները բաժանվում է երկու խմբի: Յուրաքանչյուրը գաղտնի որոշում է, որևէ գաղափար կամ պատմական հերոս: Բառն ասվում է մյուս թիմից միայն մեկ հոգու, որն առանց լեզվական միջոցներ օգտագործելու, միայն մնջախաղով ներկայացնում է իր խմբի մյուս անդամներին տվյալ գաղափարը: Եթե խումբը հասկանում և գտնում է պահված բառը, հաղթում է: Այսպիսով, խմբերը հերթով, մնջախաղի օգնությամբ, բացատրում են որոշակի գաղափարներ: Սա մրցութային խաղ է և օգնում է հասկանալ բացատրության ոչ լեզվական միջոցները:

Դերախաղի տեսակները

Ըստ ձևի.	
Երևակայական	Ներկայացվող
Խոսքային	Վարքային
Ինքնաբուխ	Նախապես գրված սցենարով
Ըստ բովանդակության.	
Անձը խաղում է ինքն իրեն	Անձը խաղում է ուրիշին
Գործողությունները վերցված են իրական կյանքից	Գործողություններն ընդհանրապես անիրական են

Առավելությունները

- զարգացնում է սովորողների միջանձնային հաղորդակցության հմտությունները,
- օգնում է գնահատել այլոց տեսակետներն ու մոտեցումները, ճանաչել և ընդունել դրանք, ըմբռնել, թե ինչպես որոշ մարդկանց որոշումները կարող են ազդել ուրիշների վրա,
- օգնում է սովորել որոշակի ուղղվածության լեզվական նյութը՝ իրենց պատկերացնելով այդ դերերում.
- զարգացնում է սովորողների հաղորդակցական ունակությունները.

սովորողներն ուսումնասիրում են այնպիսի ժամանակներ, վայրեր և իրադրություններ, որոնց հետ ուղղակիորեն չեն առնչվել:

ՄՏԱԾՈՂ Գ Լ Խ Ա Ր Կ Ն Ե Ր

ՍՊԻՏԱԿ ԳԼԽԱՐԿ

Հարցի մասին ներկայացնում է միայն փաստեր, թվեր, փաստարկներ.

Հայտնի է, որ ...

Փաստ է, որ ...

Ընդունված է, որ ...

Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ ...

ԿԱՐՄԻՐ ԳԼԽԱՐԿ

Հարցի մասին արտահայտում է հույզեր, զգացմունքներ, վերաբերմունք.

Ինձ դուր է գալիս ...

Հաճելի է, որ ...

Ինձ դուր չի գալիս ...

Սարսափելի է, որ ...

Տհաճ է, որ ...

ԴԵՂԻՆ ԳԼԽԱՐԿ

Ներկայացնում է հարցի դրական կողմերը, առավելությունները

Լավ է, որ ...

Հրաշալի է, որ ...

Շատ կարեւոր է, որ ...

Սա խթանում է ...

Նպաստում է ...

ՍԵՎ ԳԼԽԱՐԿ

Ներկայացնում է հարցի բացասական կողմերը, վտանգավոր հետևանքները

Չի կարելի ...

Վտանգավոր է ...

Խոչընդոտում է ...

Խանգարում է ...

ԿԱՆԱՉ ԳԼԽԱՐԿ

Ներկայացնում է հարցի զարգացումն ու հեռանկարները

Սա հնարավոր է դարձնում, որ...

Սա կարող է օգնել, որ...

Կարելի է այնպես անել, որ...

ԿԱՊՈՒՅՏ ԳԼԽԱՐԿ

Վերլուծում է քննարկման ընթացքը

Եկեք փորձենք հարցին

նայել նաեւ այս կողմից...

Ելքի քարտերի լրացում

3-2-1 մեթոդով, որը կատարվում է անդրադարձի ընթացքում

- Գրիր 3 բան, որ սովորեցիր այսօր.
- 2 բան, որ շատ կարևոր ու արդյունավետ ես համարում
- 1 բան, որ հենց վաղը կկիրառես.

Աշխուժացնող վարժություններ

Կռահիր բառը

Ծածկագրել գաղտնի մեկ բառ, (օր.՝ Bahnhof) հետո գրատախտակին գրել 5 հուշող բառեր (օր.՝der Zug, der Fahrplan, die Fahrkarte, die Kontrolle, das Gleis): Գաղտնի բառի բնորոշումները, որոնք ասվել են սովորողների կողմից գրվում են 5 հուշող բառերի կողքին, որից հետո նրանք պետք է գուշակեն գաղտնի բառը:

Նշանաբառը.

Երկու սովորողներից գաղտնի դասարանին հայտնում են նշանաբառը (օր. der Arzt): Ապա նրանք հուշող բառերի շնորհիվ պետք է գուշակեն նշանաբառը (օր. der Kranke, die Krankenschwester, das Fieber, der Krankenwagen, die Untersuchung և այլն): Երկու սովորողներից ով առաջինը գուշակի նշանաբառը նա հաղթում է, իսկ մյուսը նստում է: Հաղթող է այն սովորողը, ում հուշող բառից հետո գուշակվել է նշանաբառը: Նոր նշանաբառ է ընտրվում և նորից սկսում են գուշակել:

Գտիր սխալը

Սովորողները բաժանվում են զույգերի և որոշակի ինֆորմացիա են հաղորդում իրենք իրենց մասին: Հանձնարարվում է զույգերից մեկին խեղաթյուրել որևէ տվյալ: (5ր)

Զույգերը լսարանին ներկայացնում են միմյանց: Լսարանը պետք է կռահի, թե ո՞րն է սխալը:

Մնջախաղ

Սովորողը կանգնում է դասարանի առջև և անխոս, մնջախաղի օգնությամբ ներկայացնում է որևէ մասնագիտություն կամ պարզապես որևէ գործողություն: Դասարանը պետք է կռահի պատասխանը: Նույն խաղը կարելի է կատարել նաև խմբերով:

Դասի պլանավորում

1. Ներածություն

Դասի ներածության (կամ սկզբի) պլանավորում
Ներածական մասի հիմնական նպատակները հիշելու համար առաջարկվում է օգտագործել GLOSS (ԳԿՎԿՄ) հապավումը:
Յուրաքանչյուր տառին համապատասխանում է հետևյալ տողը:
Գ Գրավիր սովորողների ուշադրությունը, հետաքրքրությունը և մասնակցությունը
Կ Կապիր սովորողների ունեցած փորձի հետ
Վ Դասի վերջնարդյունք
Կ Դասի կառուցվածք
Մ Մոտիվացիայի բարձրացում.
Գ Գրավիր սովորողների ուշադրությունը, հետաքրքրությունը և մասնակցությունը
Կարելի է
• Սկսել տվյալ թեմայի վերաբերյալ՝ մի անսովոր փաստ բերելով:
• Տալ ահազդու վիճակագրական տվյալներ: .
• Ցույց տալ մի դրամատիկ (ազդեցիկ) պատկեր պռոեկտորի միջոցով
• Գրատախտակին գրել նախադասության կեսը
• Բաժանել հարցաթերթիկներ՝ առանց որևէ մեկնաբանության
• Տալ սադրիչ հարց:

Կ Կապիր սովորողի ունեցած նախորդ գիտելիքների կամ փորձի հետ
• Վկայակոչեք տվյալ նյութի հետ կապված անցած դասը:

• Հաշվի առեք տվյալ նյութի հետ կապված սովորողների ունեցած գիտելիքներն ու հմտությունները, որոնք ձեռք են բերել անձնական փորձից:

Օրինակներ

•Նախորդ դասին մենք քննեցինք .....
•Այսօր տեսնենք, թե ինչպես կարող ենք.....
•Այսօր մեր առաջին դասն է ….. մասին.....

Վ Դասի վերջնարդյունքը

Ձեր ներածության ընթացքում սովորողների համար պետք է պարզ լինի `

Ի՞նչ են անելու դասի ընթացքում:
Ի՞նչ նոր բան են իմանալու կամ կարողանալու անել դասի ավարտին:

Օրինակ՝

Այսօրվա դասի ավարտին դուք կճանաչեք անձնական համակարգչի հիմնական մասերը:
Երբեմն շատ օգտակար է վերջնարդյունքը գրել գրատախտակին կամ պաստառի վրա այնպես, որ այն սովորողների աչքի առաջ լինի ողջ դասի ընթացքում ու անընդհատ կիզակետի բերի նրանց սովորելու ընթացքը:

Կ Դասի կառուցվածքը
Սովորողները կուզենան իմանալ, թե ինչ են անելու դասի ընթացքում, որը կօգնի նրանց տրամադրվել դասին:

Օրինակ՝

Այսօր մենք սովորելու ենք էլեկտրական մալուխի կանոնները: Մենք նախ կկարդանք ու միասին կքննարկենք դրանք, այնուհետև դուք մի քանի գրավոր վարժություն կկատարեք տեղում և կավարտենք զույգերի միջև հարց ու պատասխանով: Այսօր մենք մալուխի հետ աշխատանք չենք կատարի, սակայն այսօրվա ստացած տեղեկությունները կօգտագործենք վաղվա գործնական աշխատանքի ժամանակ:
Դասի կառուցվածքի այսպիսի ներկայացումը օգնում է սովորողներին կենտրոնանալու այսօրվա տեսական նյութի վրա, որովհետև գիտեն, որ այն պետք է գալու վաղվա գործնական աշխատանքների ժամանակ:

Մ Մոտիվացիայի բարձրացում

Իմ ինչի՞ն է պետք իմանալ այս ամենը: Շատ սովորողներ են այս հարցը տալիս իրենք իրենց դասի ժամանակ: Որևէ բան կատարելու մոտիվացիան շատ անհատական բան է, սակայն հնարավոր է մեծ դեր խաղալ այն բարձրացնելու և այդ ներքին ռեսուրսը օգտագործելու հարցում:

Հաճախ սովորողները մոտիվացված չեն լինում, որովհետև չեն կարողանում ձեր ներկայացրած տեղեկությունը կամ գործունեությունը կապել իրենց կյանքի հետ կամ չեն տեսնում դրա օգուտը:

Ներկայացնում ենք որոշ առաջարկներ ներածության ընթացքում մոտիվացիան բարձրացնելու կապակցությամբ.

- Թեման գրավիչ ներկայացնելու համար խանդավառ վերաբերմունք դրսևորեք նրա նկատմամբ
- Նկարագրեք իրական կյանքի իրադրություններ, երբ տվյալ տեղեկության օգտագործումը մեկին օգնել է իր աշխատանքում
- Բացատրեք, թե ինչպես կարող է տվյալ նյութն օգնել լուծելու աշխատանքային խնդիր
- Կապեք նյութն այլ առարկաների կամ հետագա ուսումնասիրության կամ հետագա կարիերայի հետ
- Ցույց տվեք , թե նյութի բովանդակությունը որքան կարևոր է աշխատանքի կատարման համար
- Դիմեք սովորողների լսողությունը, մտապահումը և ըմբռնումը ամրակայող գործելակերպի, օգտագործեք օրինակ գլուխկոտրուկներ, խաչբառեր և այլն
- Օգտագործեք հետաքրքիր և աչքի ընկնող դիդակտիկ նյութեր
- Սովորողներին հայտնեք, որ նյութի մատուցման ընթացքում նրանց կտրամադրվի մի քանի կարճ ընդմիջում :

Ճիշտ կազմված ներածությունը.

- Կոտրում է սառույցը
- Կենտրոնացնում սովորողի սովորելու ընթացքը
- Բարձրացնում է սովորողների մոտիվացիան :

2. Հիմնական մասը

Հմտությունների դաս ՝ ցուցադրման մեթոդով

• Հմտությունների զարգացման դասի ժամանակ դասի հիմնական մասն ընթանում է նոր հմտության ցուցադրումով, որին հետևում է սովորողի կողմից հմտության գործարկումը:

Նախապատրաստում

Նախապես պատրաստեք ամենը, ինչը ձեզ անհրաժեշտ է ցուցադրման համար, օրինակ՝

• գլոբուս
• ատլաս
• նկարներ
• օժանդակ նյութեր
• սարքեր
• սխեմաներ
• թուղթ ու գրիչ

Ցուցադրման մեթոդը՝

• Քայլ 1. Տվեք տվյալ հմտության նկարագրությունը

• Քայլ 2. Ներկայացրեք սովորական արագությամբ

• Քայլ 3. Ցուցադրեք ևս մեկ անգամ՝ ավելի դանդաղ, և նկարագրեք յուրաքանչյուր քայլը

• Քայլ 4. Ստուգեք, թե ինչպես հասկացվեց

• Քայլ 5. Դիտարկեք սովորողների կատարած փորձերը

• Քայլ 6. Հետևեք, որ հմտությունը համապատասխանի սահմանված չափորոշիչներին:

Ցուցադրման մեթոդի առավելություններն ու թերությունները

	Առավելություններ	Թերություններ
Դասավանդող	• կարելի է սովորողին ցույց տալ առաջադրանքի կատարման մանրամասները • կարելի է կրկնել արածը, եթե կարծում եք, որ սովորողը չի հասկացել , կարելի է ճշգրտել սովորողին տված	• դասը կարող է երկարել • միշտ չէ, որ հնարավոր է լինում սարքը կանգնեցնել ու նորից աշխատեցնել երբ դասարանը ունի դրա կարիքը • հնարավոր է , որ տվյալ պահին սարքն օգտագործվի մեկ այլ նպատակի համար

	բացատրությունը • ցանկացած պահի կարելի տալ նոր տեղեկություններ • կարելի է ընթացքները պահել տվյալ ժամանակին համաքայլ, հնարավորություն կա օգտագործել նույն սարքերը, միջոցներն ու նյութերը, ինչ հետո օգտագործելու է սովորողը	
Սովորող	• սովորողը շոշափում ու զգում է սարքերն ու նյութերը • հնարավորություն ունի հարցեր տալ ընթացքում • կարող է խնդրել, որ գործողությունները նորից կրկնվեն քայլ առ քայլ	• կարող է բարձրանալ գրված օժանդակ նյութի կարիք , որը հնարավոր լինի օգտագործել ավելի ուշ
Երկուսը միասին	• թվում է շատ անմիջական մեթոդ է • դասի վերահսկողությունը բաժանվում է երկուսի միջև	

3. Եզրահանգում

Դասի եզրահանգման (կամ ավարտի) պլանավորում

Ճիշտ այնպես, ինչպես դասի ներածական մասն է սովորողներին սահուն կերպով տանում դեպի հիմնական մասը, այպես էլ եզրահանգումը պետք է դասը հասցնի գոհացուցիչ ավարտի ` ինչպես ձեր, այնպես էլ սովորողների համար: Պատկերացրեք օդանավը. թռիչքը կարևոր է, սակայն վերելքն ու վայրէջքը ճակատագրական են: Այստեղ նույնպես ունենք մի փոքրիկ հապավում-հիշեցում: Դասի ավարտին մենք ասում ենք ՎԱ՞Հ (we sign OFF, որը նշանակում է դուրս ենք գալիս).

Տառերը նշանակում են

- Վ Վերջնարդյունք
- Ա Ապագա
- Հ Հետադարձ կապ

Վ Վերջնարդյունք

Մի քանի բառով ամփոփեք դասի վերջնարդյունքը և որոշեք իսկապես հասե՞լ եք արդյունքի: Դա կարելի է պարզել՝ դիտարկելով սովորողների վարքը կամ նրանց հարցեր տալով:

Հ Հետադարձ կապ

Սա երկկողմանի ընթացք է, որը սովորաբար սկսվում է ուսուցչից, երբ նա հայտնում է իր նկատառումները անհատների կամ խմբի վերաբերյալ: Անհատականի դեպքում նկատառումը կարող է վերահաստատել մի բան կամ լինել օժանդակող:

Օրինակ՝

«Ես կարծում եմ, որ տվյալների բանկի օգտագործման վերաբերյալ ձեր հարցը, Լին, օգնեց բոլորին»:

«Սոն, շնորհակալություն ձեր աշխատանքի վայրում գտնվող մեքենայի վերաբերյալ տված բացատրությունների համար: Մենք բոլորս այդ սարքը տեսանք մեկ այլ տեսանկյունից»:

Հետադարձ կապը խմբի հետ կարող է լինել խրախուսող և մոտիվացիան բարձրացնող:

Օրինակ՝

«Դուք շատ արդյունավետ խմբային աշխատանք կատարեցիք: Ձեր տված պատասխանների մի մասը ցույց է տալիս, որ դուք հիմնավորապես հասկացել եք, թե ինչպես կարելի է այդ տեղեկությունները կիրառել հետագայում»:

Այնուհետև խնդրեք, որ սովորողները արձագանքեն (պահեն հատադարձ կապը):

Օրինակ՝

«Այս նյութը կապվա՞ծ էր ձեզ անհանգստացնող հարցերի հետ: Դասի ընթացքը բարդ չէ՞ր ձեզ համար: Աշխատանքները համապատասխանու՞մ էին թեմային:

Ա Ապագա դասերը

Փորձեք կապել սովորողների այսօրվա սովորածը հաջորդ դասի հետ և եթե հնարավոր է, կապել նրանց հետագա աշխատանքային հնարավորությունների հետ:

- Եթե դուք միշտ սովորողների առջև բացում եք ապագայի տարբերակներն ու հնարավորությունները, դուք դրանով օգնում եք նրանց կազմակերպելու իրենց մտքի ընթացքը, ինչպես նաև բերում եք նրանց այն մտքին, որ այսօրվա սովորելը նրանց վաղվա հաջողության գրավականն է:
- Դաս պլանի ներածության և եզրահանգման մասերը կարող են շատ ընդարձակ լինել, որովհետև դրանք նկարագրում են դասավանդողի գլխում այդ պահին ծագած մտքերը: Յուրաքանչյուր դասավանդող անհատական որոշում է կայացնում, թե ի՛նչ մանրամասնությամբ պետք է գրի առնի դրանք:
- Փորձված դասավադողն օրինակ կարող է գրի առնել մի քանի առանցքային բառեր կամ արտահայտություններ, որոնք կուղղորդեն նրան դասի ժամանակ: Այնուամենայնիվ, սկսնակ դասավանդողների համար շատ օգտակար է անցնել բոլոր մտքերն ու գաղափարները, որոնք նա ուզում է արտահայտել կամ իրականացնել իր դասի ընթացքում: Ավելի ուշ նրանք կմշակեն իրենց սղագրված տարբերակը:

Եզրահանգման տևողությունը

- Ինչպես ներածության, այնպես էլ եզրահանգման տևողության վերաբերյալ դասավանդողներն արտահայտում են նույն անհանգստությունը: Եզրահանգումը պետք չէ որ լինի ժամանակատար, 5-10 րոպեն բավարար է վերևում նշված կետերը կատարելու համար:
- Առաջին և վերջին տպավորությունների սկզբունքները հստակ արտահայտում են ներածության և եզրահանգման կարևորությունը:

Ինչպես է սովորողների վրա անդրադառնում պլանավորված և չպլանավորված եզրահանգումը

Դասավանդող Ա-ի դասը բարեխղճորեն պլանավորված էր և հեշտորեն մատուցվեց: Սովորողները հեռացան ունենալով ավարտուն աշխատանքի

զգացում և հստակ պատկերացում, թե ինչ է իրենց սպասում հաջորդ էտապում:

Դասավանդող Գ-ի դասը չէր պլանավորված, և երբ ժամը լրացավ, վերջին ռեպլիկն այսպիսին էր.«այսօր իզուր վատնեցինք ժամանակը: Արագ իրերդ հավաքիր: Վաղը կտեսնվենք ու կսկսենք այնտեղից, որտեղից սկսեցինք այսօր»:

Դասի (կամ վերապատրաստման նիստի) եզրահանգումը պետք է լինի

- բովանդակությունն ամփոփող
- հիմնական կետերը շեշտադրող
- խտացված՝ հեշտ մտապահելու համար
- սովորողների տեսակետները հաշվի առնող
- երկկողմանի հետադարձ կապ ապահովող
- սովորողների ձեռքբերումները մատնանշող
- հայացքն ուղղված ապագային

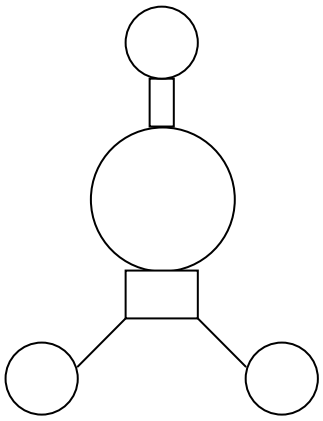

Դասի պլանավորումը կազմված է ներածություն, հիմնական մաս, ամփոփում բաժիններից:

Ներածական բաժինը իր մեջ ներառում է՝

- սովորողի ուշադրությունը գրավելը,
- աշխատանքին խթանելը,
- անցածի, իմացածի հետ կապ ստեղծելը:

Դասի ներածական մասում դասավանդողը պետք է առավելագույն արդյունավետությամբ սովորողին ներգրավի ուսումնական գործընթացի մեջ,

կենտրոնացնի սովորողի ուշադրությունը, հարցադրումների օգնությամբ հստակեցնի նախնական գիտելիքները, որոնց շուրջ հնարավոր է կառուցել ուսումնասիրվող նյութը:

Հետաքրքրության ակնկալիքով, կարելի է պատմել որևիցե պատմություն, անդրադառնալ հետաքրքիր նորության, անավարտ որևէ նախաբան մեջբերել, զարմանք կամ հետաքրքրություն առաջացնող որևէ դեպքի շուրջ քննարկում սկսել…

Ներածական մասի արդյունքը պետք է արտահայտի, թե ինչ ենք ուզում ասել կամ կատարել, ինչ նորություն ենք ցանկանում հաղորդել, որի արդյունքում սովորողը կիմանա, կկարողանա, կհասկանա անհրաժեշտ նոր նյութը:

Դասի հիմնական մասը իմաստավորման փուլն է, որտեղ իրականացվում են դասի հիմնական նպատակները, խնդիրները:

Ամփոփում `

- արդյունքներ
- հետադարձ կապ (ուսուցչի և սովորողի հետ)
- ապագա (կապակցել հաջորդ դասի հետ):

Դասի պլանի օրինակ

Թեմա՝ Ընտանիք և անձնական հարաբերություններ

Նպատակը՝ Կարծիք հայտնել ընտանիքի անդամների միջև հարաբերությունների վերաբերյալ:

Դասի ընթացքը՝ **1. Խթանման փուլ**

Մեթոդը՝ Մտագրոհ

Նպատակը՝ Պարզել սովորողների բառապաշարը թեմայի վերաբերյալ

2. Իմաստի ընկալման փուլ

Մեթոդը՝ Փոխգործուն նշանների մեթոդ

Նպատակը՝ Աշխատել տեքստի վրա, համեմատել իմացած տեղեկատվությունը նոր կարդացածի հետ՝ համապատասխան նշումներ կատարելով: Առանձնացնել այն մտքերը, որոնք կարելի է քննարկել:

Ունկնդիրներին բաժանել խմբերի և խմբերով աշխատել «So ist jeden Abend» տեքստի վրա:

Խմբերը աշխատում են հետևյալ սկզբունքով.

-նախ աշխատում են առանձին-առանձին, հետո քննարկում են բոլորի մտքերը և խումբը ներկայացնում է մեկ ընդհանուր կարծիք,

-առանձնացնում են անծանոթ և քննարկման ենթակա մտքերը,

-խմբերի ներկայացման ժամանակ անհրաժեշտ գրառումներ են արվում պաստառի վրա՝առանց քննարկումների,

-երբ բոլոր խմբերը ավարտում են, ծավալվում է քննարկում անծանոթ և քննարկման ենթակա մտքերի շուրջ,

-մինչև վերջ պարզաբանվում են բոլոր հարցերը,

-արդյունքում կամ հիմնավորվում է, կամ ժխտվում է ընտանիքի անդամների միջև եղած հարաբերությունների լավ և վատ կողմերը:

Դասավանդողի խնդիրն է քննարկումը ուղղորդել և պարզաբանումները կատարել այնպես, որ մասնակիցների համար քննարկվող բոլոր հարցերը ստանան սպառիչ պատասխաններ:

3.Կշռադատման փուլ

Մեթոդը՝ 10 րոպեանոց շարադրություն:

Նպատակը՝ Ամփոփել կատարված աշխատանքը՝ ներառելով նաև հետևյալ հարցերի պատասխանները.

1. Նշանակություն ունի քո ծնողների կարծիքը քեզ համար:
2. Դու գտնու՞մ ես, որ կյանքում ընտանիքը շատ կարևոր է:

Խմբում նախ աշխատում են առանձին- առանձին, հետո քնարկում են բոլորի աշխատանքները: Քննարկման արդյունքում կամ ներկայացնում են լավագույն շարադրությունը կամ բոլորի շարադրություններից ստեղծում են նորը: Հետո յուրաքանչյուր խմբից մեկը ներկայացնում է խմբի հավաքական շարադրությունը:

Դասի պլանի ձև

Առարկա----------Դասավանդող----------

Ամսաթիվ----------Դասաժամ----------Տևողություն----------

Նպատակ----------

		ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ		ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹ /սովորելու և սովորեցնելու նյութեր/	
1	ԹԵՄԱ		դասավանդողի գործողությունները /մեթոդներ/	սովորողի գործողությունները	դասավանդող	սովորող
2	Հմտություններ և կարողություններ					
3	Ներածություն ----րոպե					
4	Կառուցվածքը /հիմնական մաս/ ----րոպե					
5	Ամփոփում ----րոպե					

Թեստի նմուշ
Abschlusstest

Alter ---------- Datum----------

Name----------

Dauer----------

1.Lesen Sie still den Text und finden Sie ,was zusammen past..

Vera RΦder (27)hat es noch nicht geschafft.Sie hat an der UniversitΊt KΦln Psychologie studiert.Obwohl sie ein gutes Examen gemacht hat ,ist sie immer noch arbeitslos.,,Ich habe schon ƤΒber 30 Bewerbungen geschrieben , aber immer war die Antwort negativ.Man sucht vor allem Leute mit Berufserfahrung, und die habe ich noch nicht.''

Obwohl sie schon 27 Jahre alt ist ,wohnt sie immer noch bei ihren Eltern.Eine eigene Wohnung ist ihr zu teuer.Denn vom Arbeitsamt bekommt sie kein Geld ,weil sie noch nie eine Stelle hatte.Das Arbeitsamt kann ihr auch keine Stelle anbieten.Vera RΦder weiշ nicht,was sie machen soll .Sie arbeitet zurzeit 20 Stunden pro Woche in einem Kindergarten.,,Die Arbeit dort ist ganz interessant , aber mein Traumjob ist das nicht.Wenn ich in drei Monaten noch keine Stelle habe,dann gehe ich wahrscheinlich wieder zur Uni und schreibe meine Doktorarbeit."Aber auch fƤr Akademiker mit einem Doktortitel ist die Stellesuche nicht viel einfacher.

1.1.Was passt zusammen?

1.Vera RΦder wohnt bei ihren Eltern,

2.Vera RΦder arbeitet im Kindergarten,

3.Wenn Vera RΦder in den nΊchsten Monaten keine Stelle findet,

4.Vom Arbeitsamt bekommt Vera RΦder kein Geld,

5.Vera RΦder hat schon 30 Bewerbungen geschrieben,

6.Obwohl Vera RΦder ein gutes Examen gemacht hat,

7.Die Antworten auf Vera RΦders Bewerbungen waren negativ,

A.aber eine Stelle hat sie noch nicht gefunden .

B.weil sie noch nie gearbeitet hat .

C.weil sie Geld braucht.

D.studiert sie trotzdem weiter.

E.weil sie noch keine Berufserfahrung hat.

F.mΦchte sie wieder studieren.

G.obwohl sie schon 27 Jahre alt ist.

1.2.Welcher Satz hat eine ϒhnliche Bedeutung?

a) Vera findet keine Stelle .

A.Vera findet keine Stelle gut.

B.Vera sucht eine Stelle ,aber es gibt keine.

C.Vera hat ihre Stelle verloren.

b) Ihr macht das Studium wenig Spaϩ.

A.Sie studiert nicht gerne.

B.Sie mΦchte lieber studieren.

C.Sie findet ihr Studium interessant.

c) Ich bekomme bestimmt eine Stelle.

Ich sehe da kein Problem.

A.Ich schaffe es bestimmt. Ich finde eine Stelle.

B.Es gibt nur wenig Stellen.Ich habe bestimmt keine groϩen Chancen.

C.Vielleicht habe ich ja GlƷck und finde eine Stelle.

d) Was soll ich machen? Hast du eine Idee?

A.Kannst du mir den Weg erklϒren?

B.Kannst du mir einen Rat geben?

C.Kennst du die richtige Antwort?

1.3. ErgϒnzenSie die richtigen Konjunktionnen.

a) FƷr Akademiker gibt es wenig Stellen._____haben viele Studenten Zukunftsangst.

b) Die Studenten wissen das natƷrlich ,_____die meisten sind nicht optimistisch.

c) Man muss einfach besser sein,_____findet man bestimmt eine Stelle.

d) Du musst zuerst das Abitur machen._____kannst du nicht studieren.

e) Ihr macht das Studium keinen Spaϩ._____studiert sie weiter.

sonst , trotzdem , dann , deshalb , und , denn , aber

1.4.ErgϒnzenSie die Verben.

a) Petra _____die Arbeit keinen Spaƨ mehr , deshalb sucht sie eine neue Stelle.

b) Bernd soll eingentlich Bankkaufmann warden.Aber er will das nicht ,er mΦchte seinen Beruf selbst_____.

c) Kurt muss noch ein Jahr zur Schule_____,dann ist er fertig.

d) In Deutschland mƆssen Kinder zwischen 6 und 10 Jahren die Grundschule_____.

e) Mama,welchen Pullover darf ich mir kaufen?

Das ist mir egal.Du kannst dir einen_____.

f) Horst ist sehr glƆcklich .Er hat einen Examen_____.

g) Kann ich nϒchste Woche drei Tage Urlaub bekommen?

Meinetwegen ja,aber ich kann es ihnen nicht_____.Ich muss vorher den Chef fragen.

a)bekommt	b)haben	c)bemalen	d)schlafen
macht	bestimmen	untersuchen	begrƆƨen
sagt	prƆfen	gehen	besuchen
schreibt	malen	spazieren	halten

e)aussuchen	f)gegeben	g)vorsagen
kaufen	abgelegt	versprechen
probieren	geschafft	absagen
bekommen	gehabt	fragen

1.5.WϒhIen Sie die richtige Variante.

1. Die Eltern sind stolz …… Erfolge ihrer Tochter.

a) auf dem b) auf die c) auf den d) auf das

2. ….. meiner Lieblingskomponisten hat in dieser Stadt gelebt.

a) eines b) eine c) einen d) einer

3. Mein Onkel ist ….. als mein Vater.

a) starker b) stark c) stϒrksten d)starker

4. Der Junge klagt ….. Kopfschmerzen.

a) ƆIber b) von c) mit d)gegen

5.Unterwegs begegneten die Kinder ….. .

a) ihren Lehrer b) ihr Lehrer c) ihrem Lehrer d) ihre Lehrern

6. ….. April feiert man in Detschland Ostern.

a) In b) Am c) An d) Im

7. ….. feiert Deutschland den Tag der deutschen Einheit.

a) Am 13. Oktober b)Im 3. Oktober c)Am 3. Oktober d)Am 1. Mai

8. ….. ist die zweitgrΦ¿te Hafenstadt Europas.

a) MƱnchen b) Bremen c) Frankfurt d) Frankfurt am Main

1.6.Schreiben Sie einen Dialog.

Maurer.

Ja,ja ,ich wie¿ .Aber findest du das wichtiger al seine gute Stelle?...

Hallo,Petra,hier ist Anke.

Das ist doch nicht schlimm.Dann musst du nur ein bisschen frƱher aufstehen.

Ja,drei Angebote.Am interessantesten finde ich eine Firma in Offenbach.

Aber du wei¿t doch ,ich schlafe morgens gern lange.

Und ? ErzΊhl mal!

Da kann ich ChefsekretΊrin warden.Die Kollegen sind nett, und das Gehalt ist auch ganz gut.

Und was machst du ? Nimmst du die Stelle ?

Na, wie gehts ? Hast du schon eine neue Stelle ?

Ich wie¿ noch nicht.Nach Offenbach sin des 35 Kilometer.Das ist ziemlich wiet.

Hallo , Anke!

- Maurer.
- Hallo,Petra,hier ist Anke
- ……

Insgesamt----------Punkte von 20

GeprƱft von----------

Abschlusstest

Alter ---------- Datum----------

Name----------

Dauer----------

1.a) Alles begann mit einem Gewitter! Es war am 26. August 1909:Der Lehrer Richard Schirrmann aus Bonn war mit seiner Klasse unterwegs nach BrΦl.Der Drei Tage waren sie nun schon gewandert,und die ganze Zeit hatten sie herrliches Wetter gehabt.

b)Auch heute morgen ,als sie losgewandert waren , hatte die Sonne geschienen.Aber am Nachmittag kamen die ersten Wolken.Zwei Kilometer vor BrΦl passierte es dann! Ein heftiges Gewitter brach los , und es regnete in StrΦmen! GlƆcklicherweise sahen sie in der NΊhe eine Scheune.

c)Dort wollten sie warten , bis das Gewitter vorbei war.Aber das durften sie nicht.Der Bauer jagte sie weg.Sie muƨten bis BrΦl durch den Regen weiterlaufen.Als sie endlich dort ankamen,waren alle klatschnaƨ, und sie froren sehr.

d)Zum GlƆck half ihnen der Dorfschullehrer.Er holte Stroh von einem Bauern und brachte es in das Klassenzimmer.Dort konnten sie ƆbernachtenEin Klassenzimmer mit Stroh! Das war sehr gemƆtlich! Nur am Abent hΦrte der Regen endlich auf.

1.1. WΊhlen Sie die entsprechenden SΊtze zum Inhalt.

a) 1. Der Tag war windig.

2. Das Wetter war regnerisch.

3. Das Wetter war wunderschΦn.

4. Das Wetter war schlecht.

b) 1. Es regnete mit der StrΦmung.

2. Es regnete nicht stark.

3. Der Regen hΦrte schon auf .

4. Es regnete sehr stark.

c) 1. Sie haben Pech gehabt ,wiel der Dorflehrer ihnen geholfen hat.

2. Sie haben Glƀck gehabt , wiel der Dorflehrer ihnen geholfen hat.

3. Sie waren ganz zufrieden, weil der Deutschlehrer ihnen geholfen hat.

4. Sie waren glƀcklich, weil der Dorflehrer ihnen nicht geholfen hat.

d) 1. Sie konnten in der Nacht wach sein.

2. Sie haben in einer Scheune geschlafen.

3. In der Klasse haben sie geschlafen.

4. Im Klassenzimmer ƀbernachten sie nicht.

1.2. ErgƢnzen Sie die LƀcKen durch die passenden WΦrter.

Liebe Ute,

hast du meinen letzten Brief bekommen? Ich habe ihn (1) … vier Wochen geschickt , aber du hast ihn vielleicht noch nicht (2) … .

Darum schreibe ich dir heute noch einmal . ich muss dir viele neue Geschichten erzƢhlen.Meine Familie und ich wohnen in Dresden.Meine Mutter hat hier (3) … neue Arbeit gefunden ,die viel interessanter und besser ist.Dresden gefƢllt mir ganz gut. (4) … kann einen Spaziergang in die Altstadt machen, um in Cafes oder in schΦne GeschƢfte zu (5) … .

1. a) seit	2. a) antworten	3. a) eine
b) vor	b) senden	b) einen
c) bis	c) bekommen	c) ein
d) nach	d) schicken	d) einer

4. a) Wir	5. a) sitzen
b) Man	b) gehen
c) Er	c) eintreten
d) Sie	d) besuchen

1.3. WƢhlen Sie die richtige Variante.

A) Nach ….. Besuch des Rathauses haben wir eine Stadtrundfahrt gemacht.

a) dem

b) den

c) das

d) des

B) Mit Jeans kannst du wohl nicht in die Oper gehen.Du musst ….. umziehen.

a) sich

b) dich

c) mich

d) dir

C) Nach der Schule ….. ich vielleicht auf die Uni gehen.

a) werde

b) werden

c) wird

d) werdet

D) Das ist ein sehr ….. Film

a) langweilig

b) langweilige

c) langweiliger

d) langweiliges

E) Jan hat mir erzΊhlt, dass ….. .

a) er schon oft am Meer war

b) schon oft er am Meer war

c) er war schon oft am Meer

d) war er schon oft am Meer

F) Ich kann ….. dieses teure Fahrrad nicht leisten.

a) mir

b) mich

c) sich

d) dich

G) Ein neues Schwimmbad ist von dem BƆrgermeister ….. .

a) erΦffnet haben

b) erΦffnet worden

c) erΦffnet werden

d) erΦffnen warden

H) Ihr ….. im Mai eine Klassenfahrt nach Berlin machen.

a) dƆrfen

b) dƆrft

c) darf

d) darft

1.4 Was gehΦrt nicht in die Reihe?

a) Erwachsene - Jugendliche - Menschen – Kinder
b) Buslinie – Zugverbindung – Autobahn – Flugverbindung
c) GebҶude – Immobilien – Haushalt – HҶuser
d) Flughafen – Bahn – Bahnhof – Haltestelle
e) GedҶchtniskirche – Alexanderplatz – Humboldt - Denkmal-Mussen
f) Buchhandlung – Bibliothek – BƷcherei – Verbindung
g) Park – Straƶe – Nummer – Reisegruppe – Urlaub

1.5 Ordnen Sie die SҶtze (A - I)

A) Was ist denn kaputt?
B) Fast alles ! Die Motorhaube , die Frontscheibe, der Motor ,die rechte TƷr!
C) Schlecht! Unser Auto ist kaputt!
D) Hallo , Jennifer! Wie gehtƤs dir?
E) Was? Das ist ja schrecklich ! Und du ? Wie gehtƤs dir?
F) Hallo , Frank!
G) Gut! Mir ist nichts passiert! Wir waren alle angeschnallt!
H) Was!? Euer Auto ist kaputt?
I) Ja!

1.6 WҶhlen Sie die richtige Antwort des Nebensatzes.

1. Am besten finde ich,…
2. In der Sportstunde regnete es .Der Regen war aber nicht schlim,…
3. Sven, Frank und die anderen treffe ich, …
4. Am Nachmittag hat Gudrun einen Kuchen gebacken.Wir spielten Tischtennis im Keller, …
5. Danach spielten wir Rollschuh-Hockey.Ich bin meist im Tor, …
6. Ich habe Rainer noch im Garten geholfen, …
7. Rainer gibt mir immer einen Euro, …
8. Wir durften noch Minigolf spielen, …

a) wᗡhrend Rainer und Kiki eine Tasse Kaffee tranken.
b) dass ich ihm im Garten helfe.
c) weil ich gegessen und die Hausaufgaben gemacht habe.
d) als es schon etwas dunkel wurde.
e) wenn ich mit dem Fahrrad zur Schule fahren kann.
f) wᗡhrend wir sowieso Konditionstraining in der Turnhalle hatten.
g) als wir wieder zu Hause waren.
h) weil der Kuchen im Ofen war.

Insgesamt----------Punkte von 20

GeprƎft von----------

Abschlusstest

Alter ---------- Datum----------

Name----------

Dauer----------

Am liebsten mΦchte ich morgens im Bett Kassetten hΦren.Dann soll meine Mutter mir mein FrƱhstƱck ans Bett bringen: ein Ei ,ein BrΦtchen mit Wurst , ein BrΦtchen mit KΊse,ein Joghurt mit Honig und Kakao.Danach bade ich in der Badewanne mit viel Schaum.Dann ziehe ich mich an,hole mein Pferd und reite zu meinem Freund.
Mittags reiten wir zum Restaurant, und meine Eltern kommen auch.Dort bestelle ich eine Pizza und zweimal Spaghetti-Eis.Am Nachmittag mieten wir ein Flugzeug mit Pilot und fliegen zu meiner Tante Gundi nach MƱnchen.Dort gibt es Kuchen und Torte.
Wenn wir zurƱckfliegen,besuchen wir auch meinen Onkel in Augsburg.Der macht fƱr uns ein tolles Abendessen.Dann fliegen wir nach Hause zurƱck.Am Abend sind wir wieder zu Hause.Wir machen noch ein Spiel zusammen.Ich gewinne natƱrlich.Danach gehe ich spΊt ins Bett und sehe noch lange fern.
Am besten finde ich das Wochenende , wenn am Montag schulfrei ist so wie gestern.

1.1.Lesen Sie den Text.Welche Antworten stimmen?

1. Was isst er zum FrƱhstƱck?

a) Er isst Butter mit Brot.

b) Er isst Bratkartoffeln.

c) Er isst Marmelade mit BrΦtchen.

d) Er isst ein BrΦtchen mit Wurst.

2.Womit fliegen sie zur Tante?

a) Sie fahren mit dem Auto.

b)Sie fahren mit dem Schiff.

c)Sie fliegen mit dem Flugzeug.

d)Sie fliegen mit dem Hubschrauber.

3.Wen besuchen sie in Augsburg?

a) Sie besuchen seinen Freund.

b) Sie besuchen seinen Onkel.

c) Sie besuchen seinen Nachbarn.

d) Sie besuchen seinen Neffen.

4.Was macht er am Abend?

a) Er liest eine Zeitung.

b) Er malt ein Bild.

c) Er sieht lange fern.

d) Er isst sein Abendbrot.

1.2.WΊhlen Sie das Possessivpronomen und ergΊnzen Sie.

a) ○ Entschuldigen Sie! Ist das _____ Uhr? ☐ Ja.

b) ○ Du Sonja , ist das _____ Auto? ☐ Nein.

c) ○ Frau Kunst ,wie ist _____ Telefonnummer? ☐ 24 56 89.

d) ○ Wie ist _____ Adresse,Herr Wenzel? ☐ Konradstra¿e 35,55124 Mainz.

e)○ Wie hei¿t du? ☐ Bettina.

○ Und was ist _____ Adresse? ☐ Mozartstra¿e 23.

f) ○ Hast du jetzt Telefon? ☐ Ja.

○ Und wie ist _____ Nummer? ☐ 5 78 54.

a)1. Ihr	b)1.mein	c)1.ihre	d)1.unsere	e)1.deine	f)1.unsere
2.Ihre	2.sein	2.ihr	2.euere	2.meine	2.meine
3. seine	3.dein	3. Ihren	3.Ihre	3.ihre	3.deine
4. deine	4.ihr	4. Ihre	4.Ihr	4.Ihre	4.euere

1.3.Drei Antworten sind richtig . Welche?

a)Was ist zum Beispiel leer?

A) eine Flasche

B) eine Batterie

C) ein Foto

D) ein Bett

d) Was ist zum Beispiel gut?

A) der Familienstand

B) der Nachtisch

C) die Antwort

D) die GlΊser

b)Was ist zum Beispiel alle?

A) die Leute

B) das Geld

e) Was ist zum Beispiel kaput?

A) eine Adresse

B) eine Kassette

C) die Kartoffeln

D) das Bier

C) ein FernsehgerЧt

D) ein Teller

c) Was ist zum Beispiel neu?

A) MΦbel

B) eine Telefonnummer

C) eine Idee

D) Kinder

f) Was ist zum Beispiel frei?

A) der Tisch

B) der Haushalt

C) das Regal

D) der Stuhl

1.4. Was paƶt nicht?

a) Kaffee – Tee – Milch – Suppe – Mineralwasser

b) Braten – HЧhnchen – GemƱse – Kotelett – Steak

c) Glas – Flasche – Teller – Tasse – Kaffee

d) Gabel – LΦffel – Messer – Tasse

e) Tasse – Gabel – Glas – Teller

f) Bier – Brot – Salat – Steak – Eis

g) Hamburger – Hauptgericht – KЧsebrot – Bratwurst – Pizza

h) Weiƶwein – Apfelsaft – Mineralwasser – Eis – Limonade

1.5. Was paƶt? Schreiben Sie.

a) Kaffee – Tasse / Bier ----------

b) Tee – trinken / Suppe ---------

c) Rindersteak – Rind / Kotelett ----------

d) Pizza – essen / Milch ----------

e) Kuchen – Sahne / Pommes frites ----------

f) Apfel – Obst / Kotelett ----------

g) ich – mein / du ----------

h) 8 Uhr – morgens / 20 Uhr ----------

i) kaufen – GeschЧft / essen ----------

j) Eis – Nachtisch / Rindersteak ----------

1.6.WЧhlen Sie die richtige Verben und ergЧnzen Sie.

a) ○ Was _____ du den?

b) ☐ Ich _____ einen Fisch.

c) ○ Fisch? Der _____ aber nicht billig.

d) ☐ Na ja, aber er _____ gut.

e) Was _____ du den?

f) ○ Ich _____ ein HҐhnchen.

g) ☐ HҐhnchen? Das _____ du doch nicht.

h) _____ doch lieber ein kotelett!

i) ○ Das _____ Schweinefleisch, und

j) Schweinefleisch _____ ich nie.

a)	b)	c)	d)	e)	f)
nehmen	esst	bin	schmecken	nimmt	esse
nimm	essen	ist	schmeckt	nimmst	isst
nimmst	isst	bist	schmecke	Nimm	essen
nimmt	esse	seid	schmeckst	nehmt	esst

g)	h)	i)	j)
mag	nehmt	ist	esse
magst	nehme	bin	essen
magen	nimm	sind	esst
magt	nimmt	bist	isst

Insgesamt----------Punkte von 20

GeprƆft von----------

Օգտագործված գրականություն

1. Գերմաներեն լեզու: Հանրակրթական դպրոցի առարկայական չափորոշիչ և ծրագիր: Մ.Գ. Աստվածատրյան և ուրիշներ, Երևան, 2007:

2. Համագործակցային ուսուցում /Ձեռնարկ/ Վ.Պուրուկուրու , Երևան, /Անտարես/ , 2006:

3. Մասնագիտական զարգացման ձռնարկ ուսուցիչների համար: Ս.Արնաուդյան և ուրիշներ, Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատարակչություն, 2004

4. Լեզուների իմացության/իրազեկության համաեվրոպական համակարգ. ուսումնառություն, դասավանդում, գնահատում: Երևան, «Նորք» գրատուն, 2005:

5. Գերմաներեն ընթացիկ գնահատման առաջադրանքների նմուշների ժողովածու, էլիզա Ղազարյան և ուրիշներ, Երևան, 2008:

7.Theman aktuell 2, Kursbuch von Hermut Aufderstraշe, Heiko Bock, Jutta MՖller,Hueber

8.Theman aktuell 2, Arbeitsbuch von Hermut Aufderstraշe, Heiko Bock, Jutta MՖller, Hueber

9.Delfin , Kursbuch von Hermut Aufderstraշe, Jutta MՖller, Thomas Storz, Hueber, 2008

10. Delfin , Arbeitsbuch von Hermut Aufderstraշe, Jutta MՖller, Thomas Storz, Hueber, 2008